

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.50
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50

Pusei metų:
Amerikoje \$1.25
Pietų Amerikoje 1.50
Kanadoje 1.75

Apskaičiuojant kainą klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 49

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, DECEMBER-GRUODŽIO 1 D., 1943.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 6 centai.

METAI XXXVIII

Pasaulis Laukia Didelių Įvykių Šiomis Dienomis

NUMATOMA ROOSEVELTO KONFERENCIJA SU STALINU.

Manoma, kad Vokietijai bus pastatytas reikalavimas tuojau pasiduoti.

Iš Londono pranešama, kad šiomis dienomis, gal dar šią savaitę, pasaulis išgarsis nepaprastai įdomių dalykų. Kokio jie bus pobūdžio, tuo tarpu neskelbiama. Bet pasakalu yra visokių. Kalbama, kad šiomis dienomis prezidentas Rooseveltas susitiks su Rusijos Stalinu. Toj konferencijoje dalyvausią taipgi Anglijos Churchillias, Kinijos Čiankašekas, Čekoslovakijos Benešas ir gal da dviejų ar trijų valstybių vadai.

Ryšium su šita konferencija yra spėjama, jog suvažiuos alijantų vadai pastatytą Vokietijai reikalavimą, kad ji tuojau pasiduotų, nes kitaip jos miestai bus visiškai sunaikinti ir tuomet bus padaryta invazija.

Kad šitam reikalavimui duoti didesnį spaudimą, jau dabar trečdalis Berlyno tapo sugriauta ir 500,000 gyven-tojų palikta be pastogės. Tuo pačiu laiku bombarduojamas Antverpas ir kiti Vokietijos centrai sprogdinami tukstantais aeroplanų: iš Europos pietų alijantų armijos pradėjo ofensyvą per Italiją, o iš rytų vokiečius spaudžia rusai.

Visi šitie veiksmai dabar esą didinami daugiausia tuo tikslu, kad įvyktų vokie-

Lenkijos "Požemis" Suskilęs.

"Christian Science Monitor" užsienio skyriaus vedėjas sako, kad niekur kitur Europoje "požemio" veikimas prieš okupantus nėra taip gerai organizuotas, kaip Lenkijoje. O vis dėl to Maskvos agentai ir lenkų vieningumą suardė. Susidarė jau dvj "požemio" frakcijos, kurios pradėjo kovoti tarp savęs. Nors šitas konfliktas Lenkijoje nėra toks aštrus, kaip Jugoslavijoje, vis dėl to Maskvos palaikomi komunistai Lenkijoje kiek imyniamis sabotazuoja "požemio" veiklą. Kad apdumti Lenkijos liaudžiai akis, šitie pentakojai nesivadina komunistais, bet "Lenkijos patriotų sąjunga." Tai klikai diriguoja Maskvon pabėgusi Wanda Wasilewska, buvusio Lenkijos bolševikų komisaruko Wasilewskio pati.

Lenkai sako, kad šita "Maskvos frakcija" Lenkijoje nėra skaitlinga, tačiau labai veikli, nes Maskva pristato jai ir pinigų ir direktyvų. Ji varo tarp lenkų agitaciją, kad Lenkijos išganymas esą tik po Stalino diktatūra.

Tikrųjų Lenkijos patriotų organizacija yra žinoma vėnu vardu — "požemis;" gi Lenkijos parduotuvė arba komunistų organizacija — "patriotai."

čiams daugiau baimės; tada busias pastatytas jiems reikalavimas: Pasiduokit, o jei ne, tai busit sunaikinti visi!

Iš Šveicarijos tuo tarpu pranešama, kad Papen, Vokietijos ambasadorius Turkijai, šią savaitę buvo atvykęs pas popiežių ir prašęs, kad šis patarpininkautų tarp Vokietijos ir alijantų taikai įvykinti. Nelabai senai Papenas buvo pašauktas į Berlyną ir, galimas esąs dailtas, kad tenai jam buvo įduotos šitai misijai instrukcijos. Papenas buvęs parinktas šitai misijai dėl to, kad jis yra Romos katalikas ir turįs gerą vardą pas popiežių.

Taip pat reikšminga yra žinia, kad Vengrijos parlamente vienas atstovas pasakęs stiprią kalbą, reikalau-damas kad Vengrija tuojau pasitrauktų iš karo ir padarytų atskirą taiką su alijantais. Nors Vengrija kartu su Vokietija ir Italija buvo sudariusi trijų valstybių "Ašies" bloką, bet kadangi Italija iš to bloko jau pasitraukė, tai bloko sutartis esanti jau sulaužyta ir ji negalinti Vengrijos risti.

Kiek šiuose gauduose yra propagandos ir kiek tiesos, tuo tarpu sunku pasakyti, gana to, kad pasaulis tikisi šiomis dienomis išgirsti nepaprastai svarbių įvykių.

Kokie tie įvykiai galės būti, mes nesimam pranašauti; bet mes simam, jog pasauliui bus paskelbta ką nutarė Rooseveltas, Churchillias, Stalinas ir kiti alijantų vadai susirinkę. Mes spėjame, kad jie gali but jau šioje valandoje kur nors suskridę ir sprendžia pasaulio likimą.

RUSAI PAĖMĖ GOMELĮ.

Zygiu o d a m i Lenkijos kryptimi, pereitą savaitę rusai paėmė Gomelį, apie kurį vokiečiai buvo įsitaisę stiprių apsigynimo pozicijų. Ši trečiadienį žinios sako, kad rusai dabar stengiasi žnyplių taktika paimti Zlobino gelžkelių stotį ir tuo būdu atkirsti kelią, kuriuo galėtų pabėgti vokiečiai, kurie pasitraukę iš Gomelio. Siekdami Zlobino, ši panedėlį rusai paėmė 40 kaimų.

FRANCUZAI KALTINA AMERIKĄ IR ANGLIJĄ.

Francuzijai Vaduoti Komiteto nekurie nariai buvo apkaltinę Ameriką ir Angliją simpatizuojančią kai kuriems vichyninkams. Girdi, Amerika ir Anglija neleidžia šitam francuzų komitetui apsisvalyti nuo vichyninkų. Amerikiečių organai Afrikoje šitą kaltinimą atmetė.

NUDĖJO NICEJOS MAJORĄ.

Iš Barcelonos pranešama, kad Nicėjos mieste, Francuzijoje, lapkričio 24 d. buvo užmuštas majoras Tourton, francuzų Liaudies Partijos Politbiuro narys. Ta partija yra fašistų grupė.

Nuskandintas Japonų Skraiduolis.

Iš pietvakarių Pacifiko alijantų vadovybė praneša, kad pereiną penktadienį Amerikos orlaivis apžvelgdamas Solomonių apylinkę pastebėjo japonų skraiduolį plaukiant St. George salos smauka tarp New Britain ir New Ireland salų. Nietko nelaukdamas mūsų orlaivis smigo žemyn ir paleido bombą, kuri pataikė į patį laivo vidurį, pramušė jo šarvus ir pasinėrus po dėniu sprogo laivo viduje. Japonų karo laivas buvo perplėstas pusiau ir, be abejo, nusken-dė, nes jau temo vakaras ir lakunas negalėjo matyt kas su juo atsitiko.

Bomba, kuri atliko šitą darbą, svėrė 1,000 svaru.

Tai buvo jau 49-tas japonų karo laivas nuskandintas ar sužalotas per lapkričio mėnesi Solomonių šiaurėj.

Rusų Pasaka Apie Kijevo Skerdynes.

"New York Times" korespondentas W. H. Lawrence praneša iš Kijevo, kad bolševikų valdžia papasakojusi jam šitokią pasaką apie vokiečių įtaisyta žydų skerdynę. Esą, 1941 metų rugsėjo mėnesį vokiečiai išskerdė Kijeve tarp 50,000 ir 80,000 žydų vaikų, moterų ir vyrų. Na, o kur jie tiek išžudytų žydų padėjo? Kur jų lavonai? Vai, lavonų tai nėra, nes dabar, kai naciai pamatė, kad jie bus iš Kijevo išvyti, tai suvarė rusus karo belaisvius ir liepė visus lavonus sugdinti, kad nebūtų pėdsakų. Po dviejų metų sugdino 50 ar 80 tukstančių lavonų. Tikėkit, ar ne.

ITALIJŲ PASIRODĖ MONARCHITŲ PARTIJĄ.

Alijantų išlaisvintoj Italijoje pasirodė "mėlinoji partija," kurį agituoja už monarchijos palaikymą. Nekeiskim valdžios formos dabartiniu laiku, skelbia šitos partijos atsišaukimai, kurie yra lipinami ant sienų ir platinami tarp žmonių. Monarchistų partija agituoja ne už senį karalių Viktorą Emanuelį, bet už jo sunų Umberto.

UNRRA POSEDŽIAI BAIGĖSI.

UNRRA, kas reiškia Jungtinių Tautų šelpimo ir atstatymo organizaciją, šią savaitę jau užbaigė tai organizacijai įstatas ir palieka tolimesnį darbą pastovioms komisijoms. UNRRA konferencijoje, kuri posėdžiavo Atlanto Cityje, dalyvavo 44 tautų delegacijos. Ji nustatė dviejų metų planą nukentėjusiems žmonėms šelpti po karo. Vyriausiu UNRRA direktorium yra išrinktas amerikietis Herbert Lehman.

LIETUVIS ŽUVO ORLAIVIO KATASTROFOJ.

Utah valstijoje, netoli nuo Salt Lake City, anadien su-žudo karo orlaivis su 8 kariais, ir visi jie žuvo. Jų tarpe buvo ir Vilimas Kalėda, aviacijos mokinyš iš Mahanoy City. Pa.

Romoj Eina Derybos Dėl Taikos?

Tenai atvyko Papenas, Berlynas viską užgincija.

Paskutinėmis dienomis pradėjo eiti iš Europos gandai, kad Romoj esą susirinkę alijantų ir vokiečių atstovai ir veda derybas dėl karo baigimo.

"New York Times" korespondentas Brigham praneša iš Berno (Šveicarijoje), kad derybos da neprasidėjo, bet Romon atvykęs Franz von Papen, pagarsėjęs Vokietijos diplomatas, kuris noris pasimatyti su popiežium ir per jį pasiulyti alijantams taiką. Jis turis Vokietijos kapitalistų ir militaristų įgaliojimus. Jis atskridęs Romon orlaiviu iš Miuncheno pereinot subatos naktį.

Berlynas tuo tarpu paskelbė per radiją, kad tie gandai neatitinka tiesai. Vokietija neįsiekanti taikos.

Bet Šveicarijoje esą manoma, kad vokiečių tarpe galė-jau įvykti skilimas. Kuomet nacių partijos lyderiai Berlyne yra pasiryžę tęsti bevilčių karą, tai tuli armijos vadai nori karą baigti; ir jeigu jie galėtų šituo klausimu su alijantais iš kalno susitarti, tai Hitlerio diktatūra gėmų nuversti, kaip Italijoje buvo nuverstas Mussolinio režimas.

PAKELĖ IR MINKSTUJŲ ANGLIŲ KAINĄ.

Kainų Administracija leido minkstųjų anglų kasykloms pakelti anglies kainą 17 centų tonui, nes pakėlus maineriams algas, brangiau kainuoja anglų pagaminimas. Kiek anksčiau kietųjų anglių kainą buvo pakelta apie 62 centu tonui. Keista tačiau, kad kietųjų anglų maineriams algos buvo pakeltos mažiau (70c. į dieną), o anglų kainą pakilo daugiau, negu minkstųjų anglų, kur maineriai gavo daug didesnį pakėlimą (\$1.50 į dieną).

KANADA SUVARŽĖ SPAUSDINIUS.

Kanados Kainų ir Prekybos Taryba labai suvaržė spausdinius, kai kuriuos visai uždraudė gaminti, kad sutauptų daugiau popieros. Knygoms ir kalendoriams spausdinti reikia gauti iš valdžios leidimas. Didelių kalendorių spausdinimas uždraustas. Pasveikinimo kortos sumažintos perpus. Bet laikraščių šitas patvarkymas nepaliečia.

DANAI IŠSPROGDĖ AMUNICIJOS DIRBTUVĘ.

Nežiurint žiaurių nacių represijų, sabotazas prieš juos Danijoje nesiliauja. Iš Stokholmo šią savaitę pranešama, kad danai išsprogdė didžiausią ginklų ir amunicijos dirbtuvę.

SUSTREIKAVO IRIGACIJOS DARBININKAI.

Californijoje sustreikavo trijų irigacijų įmonių darbininkai. Jie reikalauja užties pripažinimo. Irigacija vadinasi dirbtinis laukų laistymas, kur nėra lietaus.

Naciai Imsių Vartoti Nuodingas Dujas.

"New York Times" korespondentas Joseph Levy praneša iš Ankaros, kad atsakomingas Turkijos valdininkas, kuris šiomis dienomis sugrįžęs iš Vokietijos, painformavęs jį, jog greitai laiku vokiečiai pradėsį vartoti nuodingas dujas. Tos dujos esančios naujausio išradimo ir turinčios pašalusią veikmę. Vokiečių chemikai ilgai jas bandė ir dabar pradėję gaminti ant didelės skalės.

Tas turkas klausęs nacių vadų, kodėl jie pasiryžo vartoti nuodus dabar, kuomet jiems nėra vilties karą laimėti, ir kuomet alijantai gali juos už tai nubausti?

Naciai atsakė taip: Alijantai tokių dujų da neturi. O jeigu jie ir susektų jų paslaptį, tai greitai jų nepagamins. Pagaliau, vokiečiai negali pasiduoti, nes gyvenimas "supuvusios demokratijos ar barbariško komunizmo velniavoje" jiems būtų nepakeliamas. Todėl geriau esą kovoti iki galo ir mirti didvyriais už "kilniausį pasaulio idealą—naciizmą."

Goebbels Atkartojo Kaizerio Kalbą.

Pereitą subatą Berlyne Goebbelsas pasakė Hitlerio jaunimui prakalbą, kuri labai panaši paskutinei kaizerio kalbai 1918 metais, prieš pat Vokietijos susmukimą. Štai kaizerio žodžiai: "Dievas atkeršys Vokietijos priešams paskutinėj kovos valandoj." Panašiai dabar sako ir Goebbelsas: "Butų šėtoniškas paradoksas, jeigu už Vokietijos miestų naikinimą nebūtų priešui atlyginta."

Goebbelsas tvirtina, kad Vokietija niekad nepasiduosianti. Kaizeris irgi sakė: "Priešas supranta, kad jis negali nugalėti nei vokiečių armijos, nei vokiečių laivyno."

Bet už kelių dienų viskas buvo nugalėta ir pats kaizeris turėjo bėgti iš Vokietijos. Galimas daiktas, kad taip bus ir Hitlerio genčiai.

KIAUSINIŲ KO-OPERATYVUI IŠKĖLĖ BYLĄ.

Kainų administratorius Chester Bowles New Yorko valstijos vakaruose išskėlė G. L. F. Egg Marketing Service ko-operatyvui bylą dėl nesilaikymo nustatytų kainų kainų. Jisai sako, kad šitas ko-operatyvas nustatytas kainas dviem atvejais: fermeriams moka pigiau, negu valdžios yra nustatyta, o vartotojams paduoda brangiau, negu valdžios yra nustatyta. Ko-operatyvui grėsia \$300,000 baudos.

REIKALAUJA ATDARŲ DURŲ PALESTINON.

New Yorko žydų organizacija, kuri rupinasi Palestinos reikalais, nutarė reikalauti, kad Anglija atšauktų savo patvarkymą, kuris draudžia masinę imigraciją Palestinon.

Vokiečių Armija Ruošiasi Trauktis iš Lietuvos?

LATVIJA IR ESTIJA TAIPGI BUS APLEISTOS.

Pabalčio kraštuose dabar kuriasi tautinės armijos gintis nuo bolševikų.

United Press praneša labai įdomių žinių iš Londono. Ji sako, kad vokiečių armija, kuri iki šiol traukėsi iš pietų Rusijos, dabar jau ruošiasi trauktis ir iš Pabalčio valstybių. Lietuva, Latvija ir Estija busiančios paliktos vienos sau.

Rodos, nesinorėtų tikėti, kad vokiečiai norėtų palikti Ostlandą (Rytų Kraštą) be didelio spaudimo, sako šita žinių agentūra, o vis dėl to faktai parodą, kad taip yra.

Lietuvoje jau esanti kuriama lietuvių armija po savo tautine vėliava. Tokios pat armijos organizuojamos Latvijoje ir Estijoje. Jų tikslas — ginti savo žemes nuo bolševikų, jeigu tie pradėtų veržtis vokiečiams pasitraukus.

Visuose Pabalčio kraštuose vokiečiai pasidarę labai palankūs vietos žmonėms ir jų tautiniam sentimentui. Jie kelią jų upą, kad drąsiai priešintų rusų armijai, jeigu ji norės juos iš naujo prie Rusijos prijungti.

Nelabai senai Latvijoje buvusi švenčiama "nepriklausomybės diena," kurios iškilnės labai aktingai dalyvavę ir vokiečiai. Jų kalbėtojai aiškine latviams, kaip svarbu yra turėti tautinę armiją savo krašto laisvei ginti.

Panašūs mitingai buvo laikomj Lietuvoje ir Estijoje, ir visur jie turėję didelio pasiekimo.

Apsigyvenusiems Pabalčio kraštuose vokiečiams esą įsakyta rašytis į vietos žmonių kuriamas armijas. Esą sudaryti vietiniai vokie-

EXTRA!

ROOSEVELTAS SKRENDĖ PERSIJON PAS STALINĄ.

Einant "Keleiviu" spaudon atėjo žinių, kad prezidentas Rooseveltas, premjeras Churchillias ir Kinijos vadas Čiankašekas turėjo ilgą konferenciją Kairo mieste, Afrikoje, o dabar išskridę į Persijos sostinę Teheraną, kur jie susitiks su Stalinu. Šitokią žinią paskelbėsi Lisabona, Portugalijos sostinė.

Iš Turkijos sostinės Ankaros taip pat pranešama, kad alijantų vadų konferencija busianti Teherane.

SUČIUPO DU FRANCUZŲ BANKININKU.

Alžyre buvo nubausti du Francuzijos Banko Morokoj valdininkai, kuriuos sučiupo smugeliuojant to banko aukšą į Vichy. Auksas buvo siunčiamas per Portugaliją. Vichy valdžia Francuzijoje dirba išvien su Vokietijos naciais, taigi tiedu bankininkai turi but pro-naciai.

čių komitetai, kurie padeda vietos žmonėms organizuotis. Esą jau suregistruoti net ir ukininkų arkliai.

Vokiečių Gestapo ekspertams vadovaujant, esą organizuojami vietos žvalgybos kadrai, kurių pareiga yra kovoti su kenkėjais ir sabotarais.

Visi ženklai rodą, kad atėjus paskutinei valandai, Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje busianti apskelbta tų kraštų nepriklausomybė, ir vokiečiai tadą pasitrauksią iš tų kraštų per Rygą, Liepoją ir kitus Baltijos uostus, palikdami vietos gyventojams grumtis su rusų armija.

Šitoks vokiečių planas aiškiai buvęs paskelbtas Rygos universitete, kur lapkričio 18 d. buvo švenčiama Latvijos "nepriklausomybės diena." Šitose iškilnėse latvių generolas Bangerskis pareiškęs: "Mes iškilmingai prisiekiam, kad jie (rusai) niekad nebeįkels savo kojos Latvijos žemėn. Mes žinom, ką bolševizmas reiškia."

Šitose iškilnėse viešai buvo sugrąbtas Latvijos himnas, kuris iki šiol buvo vokiečių uždraustas, taip kaip ir prie bolševikų.

United Press agentūra sako, kad visas šitas žinias surinkusi jos radijo klausymosi stotis Londone, kur jos korespondentai ir svetimų kalbų žinovai dieną ir naktį klausosi ir analizuoja, kas yra skelbiama iš priešų stočių Europoje.

Pašto Pranešimas.

Bostono pašto viršininkas, Patrick J. Connelly, prašo mus pranešti, kad kortos su Kalėdų pasveikinimais tui but išsiųstos šią savaitę. Siuntiniais su Kalėdų dovanomis laikas pasibaigė jau pereitą savaitę. Apie tai buvo irgi pranešta "Keleivio" skaitytojams iš kalno. Bendrai, visus Kalėdų siuntinius šimet reikia arba reikėjo išsiųsti trim savaitėm anksčiau, negu kitais metais, nes šimet traukiniai, busai, orlaiviai ir laivai užimti karo siuntomis.

Be to, pašto viršininkas pataria visas Kalėdų kortas siųsti uždarytuose vokuose, ir ant vokų dėti 3 centų stampas. Savo mieste užtenka 2 centų stampos.

Guodžio 13 bus paskutinė diena Kalėdų kortoms Bostonui.

PROTESTAI DĖL MOSLEYO PALIUOSAVIMO.

Mes jau rašėm "Keleivy," kad Anglijoje buvo paleistas iš kalėjimo buvęs fašistų vadas Sir Oswald Mosley. Anglų visuomenė pakėlė prieš tai didžiausį protestą, pradėta ruošti net demonstracijos, o Commonwealth Partijos lyderis Acland parlamente šią savaitę pranešė, kad jis pasiulys parlamentui nubalsuoti valdžiai nepasitikejimą.

APŽVALGA

ANGLIJOS DARBININKAI TARSIS SU RUSIAIS DĖL NAUJO INTERNACIO- NALO.

Anglijos Darbo Partijos kilo sumanymas steigti naują darbininkų Internacinalą ir tuo tikslu siūloma siųsti Rusijos delegaciją pasikart su Rusijos komunistų lyderiais. Šią sumanymą da svarstys Darbo Partijos vykdomoji taryba. „Naujienos“ rašo:

„Jeigu sumanymas bus patvirtintas, tai britų darbininkų delegacija vyks į Maskvą tartis su Sovietų Sąjungos komunistų vadais. Komiteto pareiktas programos, dėl kurio britų darbo partijai siūloma susitarti su rusais, susideda iš sekančiųjų keturių punktų:

1. Abi partijos pasizada nesiikyti viena kitos vidaus problemomis.

2. Abi pripažįsta, kad būtina reikia įsteigti naują Darbininkų Internacinalą, kurio uždavinys bus patarnauti, o ne diktuoti atskirų šalių partijoms.

3. Pageidaujama, kad draugiškiems santykiams išvystyti tarp Britanijos ir Rusijos darbininkų judėjimu būtų sudarytas tam tikras pastovus organas.

4. Abu judėjimai imasi visų reikalingų prievolių, kad po karo būtų pašalinti pavojai demokratijai visose šalyse, ir kiekvienas jų pasizada šita kryptimi daryti spaudimą į savo valdžią.

„Programas labai idomus, ypač jo pirmas, antras ir ketvirtas punktai. Jeigu jisai patirsėktų įvykdyti gyvenime, tai daug laimėtų ne tik darbininkų judėjimas, kiekvienoje šalyje, o ir visa žmonija. Bet jisai yra paremtas iliuzija, kad darbininkų judėjimas Rusijoje esąs 'laisvas'.

„Pagal komiteto planą, Rusijos darbininkai turės daryti 'spaudimą' į savo valdžią, kad ji nekenktų demokratijai svetimos šalyse! Ar tai ne sapnas?!

Reikia pasakyti, kad Amerikos darbininkai žiūri į Rusijos darbininkų padėtį daug aiškiau, negu britai. Amerikos Darbo Federacijos paskutinė konvencija Bostone pareiškė, kad laisvoji darbininkų klasė negali vienyti su Rusijos darbininkais, nes pastarieji nėra laisvi žmonės. Jie yra diktatorų frankis.

VISI LIETUVOS LAIKRAŠČIAI STOJA UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Iš Washingtono anadien mūsų redakcija gavo žinių, kad Lietuvoje dabar nelegaliai eina kelias laikraščius, ir visi jie kaip vienas stoja už Lietuvos nepriklausomybę.

Tą patį praneša ir LKF spaudos biuras, kuris sako:

„Lietuvoje slapta leidžiamų laikraščių cirkuliacija siekia apie 50,000 egzempliorių. Dabar yra net penki patrijotiniai laikraščiai:

1. „Nepriklausomoji Lietuva“ yra slaptosios Vyriausios Lietuvos Tarybos organas.

2. „Laisvė“ yra dvisavaitinis laikraštis, pradėtas leisti 1943 m. sausio 1 d., kai naciai uždardė paties vardo lietuvių laikraštį. Dabar slapta tęsiama ta pati kova, ta pati linija. Tai yra pats didžiausias iš slaptųjų laikraščių, jo spausdinama net iki 30,000 egz.

3. „Lietuva“, berods, tai bus artimas ankščiau tuo pačiu vardu Lietuvoje leistas laikraštis.

4. „Atžalynas“ yra patrijo-

tinis Lietuvos jaunimo laikraštis, siekias vieningo Lietuvos jaunimo veikimo.

5. „Laisvės Kovotojas“, užėmęs radikalinę kryptį prieš nacių okupaciją.

„Visi tie laikraščiai sutaria dėl Nepriklausomos Lietuvos atstatymo, nors kai kuriais klausimais jie turi ir skirtingų nuostatų. Visi jie yra spausdinti, žmonėse jie turi didelės įtakos. Dėka jų vieningai propagandai, nieko vokiečiams neišėjo su organizuojamu lietuvių legionu. Komunistų platinamą literatūrą Lietuvos žmonės lengvai atskiria ir ji jokios didesnės reikšmės neturi. Lietuviai per daug gerai atsimena kruvinus bolševikų okupacijos laikus ir tebėra gyvos žaidos šeimose, dėl ištremtųjų artimųjų į Sibirą.“

Čia ypatingo dėmesio vertas faktas, kad pirmiau ejęs Kaune dienraštis „Laisvė“ buvo vokiečių uždarytas. Komunistai sakydavo, kad tas dienraštis esąs „nacių organas.“ Iš to matome, kaip mažai jie žino apie Lietuvą.

„ABEJONIŲ MAISAS.“

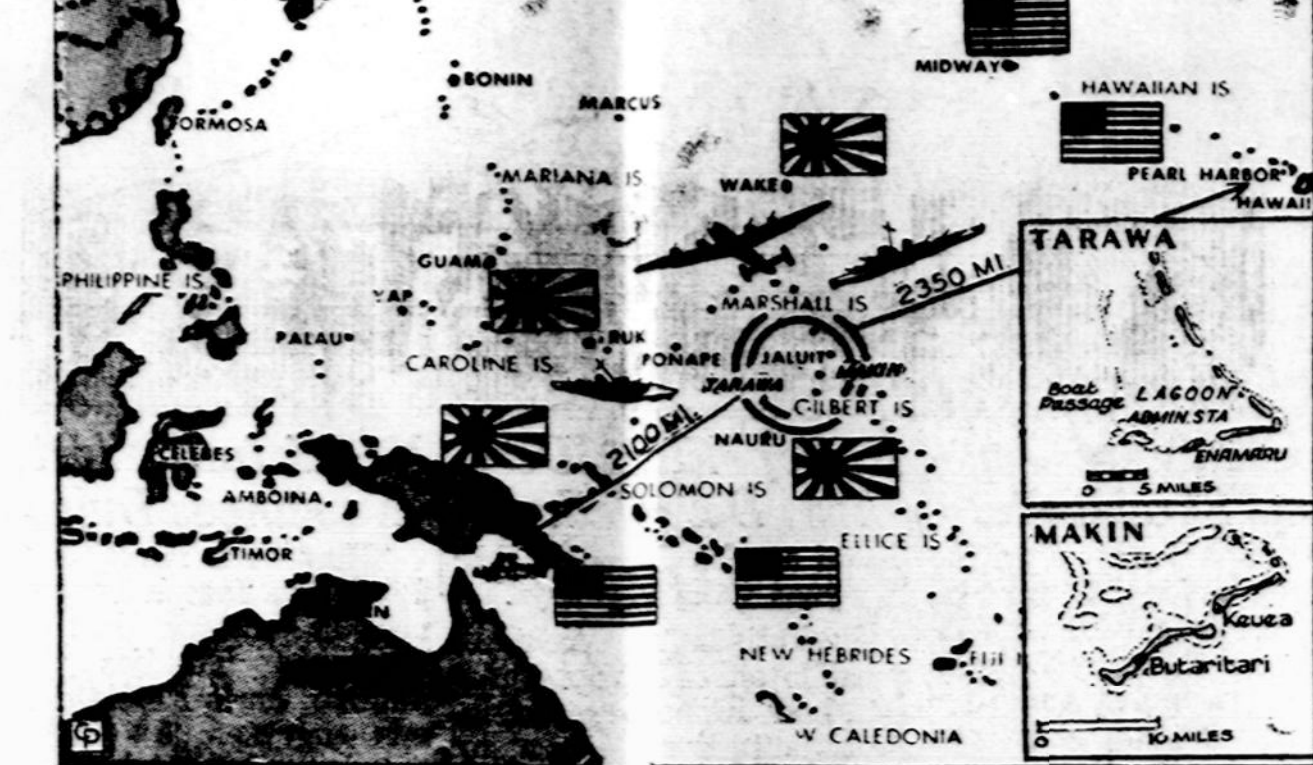
„Tėvynė“ mano, kad lietuvių tauta dabar „atsidurė abejonių maise“, nes sunku pasakyti, koks bus Lietuvos likimas po karo. Girdi:

„Po Maskvos konferencijos lietuviuose buvo pasireiškęs labai prislegtas upas. Ir kurgi nesireiškė: juk spauda rašė ir radijo komentatoriai neabejotinai sakė, kad Pabaltijo valstybių, taigi ir Lietuvos, klausimai minimoje konferencijoje nebuvo svarstyti ir buvęs reikalas greičiausiai, paliktas vieno Stalino 'nuožlurui'. Bet po lapkričio 16 dienos lietuvių upas gerokai atsigavo, nes sekr. Cordell Hull spaudos atstovams pareiškė, kad tas reikalas konferencijoje nebuvo užmirštas ir pasakė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių bus leista po karo laisvai nubalsuoti, kokią valdžią jie nori gyventi, pridurdamas, jog išvaduotose teritorijose tvarkos palaikymu rūpinis sąjungininkų komisija, kuri taip pat prižiūrės, kad žmonių balsavimas būtų laisvas.

„Is po p. Hull pareiškimo mes jau galėjome suprasti, jog Lietuvos likimas dar nepalaidotas, ir tuo pasidžiaugė visa Amerikos lietuvių spauda. Džiaugėmės dėl to, kad pildėsi mūsų viltys matyti Lietuvą laisva ir nepriklausoma ir kad išlaikyti Atlanto Carterio principai, kuriais laiduojama visoms tautoms laisvė ir nepriklausomybė. Tiesa, mūsų noru buvo, jog būtų buvę kur kas geriau, jei jau dabar būtų paskelbta, kad, pavyzdžiui, Lietuvai ar kuriai kitai pavergtai valstybei suteikiama laisvė ir nepriklausomybė. Bet ir aukščiau minimas prizas jau teikė mums daug ir džiuginančių vilčių.

„Savo pranešime kongresui, p. Hull jau nekalbėjo atskirai apie Pabaltijo valstybes, bet tik bendrai pareiškė, kad visų didelių ir mažų valstybių žmonės po karo galės nusibalsuoti, kokios valdžios jie nori. Nors ir iš to pareiškimo matosi, kad Lietuva turės lygias teises prie nepriklausomybės, bet turint minty, kad gal visai netrukus Rusija užims Lietuvą ir turės progos priręgti žmones prie balsavimo—Lietuvos išlaisvinimas pasilieka 'abejonių maise'.

Nors situacija neaiški, vis dėl to „Tėvynė“ turi vilties, kad Amerika savo nusistatymo nepakeis. O jos nusistatymas yra žinomas: Lietuva, kaip ir kitos pavergtos šalys,

Si mapa parodo Pacifiko salas, dėl kurių dabar eina kova su japonais. Amerikos vėliavos parodo, kurios šalys yra musikių kontrolė, o vėliavos su tekancia saule parodo japonų pozicijas. Vidury mapo yra žiedu apvestos Gilberto salos, kurias dabar amerikiečiai atakuoja. Tarawa ir Makinas jau musikių rankose.

turi būti išlaisvintos ir joms turi būti leista laisvo plebisito keliu apsispręsti. Amerika žino, kad visos tautos nori būti nepriklausomos, ir todėl Washingtono yra laikomų jų atstovybės.

KĄ RAŠO PABĖGĘS IŠ SIBYRO LIETUVIS.

„Naujienos“ idėjo pabėgusio iš Sibyro lietuvių laiško, kurio turinys kalba pats už save. Štai jis:

„Lietuvaitės ir lietuviai! Esu Montvilas Jonas; gimiau Maiminai kaime, Ponoteriu val. Ukmėgės apskr. 1941 metais, birželio mėn. pradžioje, su tukstanciais musikių 'išvažiavau' į Sibirą. Irkute pasisekė man pabėgti. Bandžiau slapta pereiti Kinijos sieną—pagavo. Nuteisė 20 metų kalėti. Vėžė į Kamčatką... bet Dievas... man padėjo,—vėl pabėgau. Antrą kartą buvau laimingas — perėjau Persijos sieną, paskui per Pietų Indiją ir Pietų Afriką patekau į Angliją.

„Prieš porą dienų kaip RAF kadetas atvažiavau į Kadaną baigti savo mokyklą.

„Žinau, kad Amerikoje gyvena daug lietuvių, bet aš nežinau nei vieno antrašo, o per tą ilgą laiką nesutikau nei vieno lietuvių, neskaiciau laikraščių nei knygų. Gal buti, kas nors mane pažysta? Bet jeigu ir ne—rašykite man laiškus, rašykite kuo daugiausia, visą laiką tarp svetimų jaučiuosi labai vienas, bus man linksmiau ir drąsiau.

„Kovo mėn. baigsiu mokyklą ir važiuosiu Anglijon dalyvauti karo operacijose. Turiu viltes nors iš padangių pamatyti Lietuvą.

„Laukdamas jūsų atsakymo, aukštos pagarbos žodžius reiškiau.—J. Montvilas.“

Reikia įsidėmėti, kad žodį „išvažiavau“ Montvilas rašo švėtimženkluose. Tai reiškia, kad jis ne važiavo, bet buvo ištremtas. Tą liudija ir tas faktas, kad Montvilas bėgo, nors žinojo, kad už tai gresia 20 metų katorgos.

Montvilo adresas toks: J. Montvill, 704317, No. 1 A. O. School, Course Nr. 89, Ontario, Canada.

„NAUJOJI GADYNĖ“ LIKVIDUOJAMA.

Pereitą šeštadienį Brooklyne įvyko „Naujosios Gadyinės“ šerinkų suvažiavimas kad nuspręsti, kas daryti su „Naująja Gadyne“, kuri sustojė eiti jau kelias savaites atgal. Suvažiavimas turėjo du pasirinkimus: (1) sukelti daugiau kapitalo ir leisti laikraštį toliau, arba (2) likviduoti visą reikalą.

PADEKOS TELEGRAMA VALSTYBĖS SEKRETORIUI CORDELL HULL.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas pasiuntė tokio turinio telegramą Valstybės Sekretoriui Cordell Hull, sugrįžusiam iš trijų valstybių konferencijos Maskvoje:

November 13, 1943.

HONORABLE CORDELL HULL
SECRETARY OF STATE
WASHINGTON, D. C.

REJOICING WITH THE PEOPLE OF UNITED STATES OVER THE GREAT ACCOMPLISHMENTS OF THE HISTORIC TRI-PARTITE MOSCOW CONFERENCE, WE WISH TO EXPRESS TO YOU, MR. SECRETARY, OUR ADMIRATION FOR YOUR SPLENDID CONTRIBUTION TO ITS SUCCESS, AND OUR GRATITUDE FOR YOUR FIRM STAND IN DEFENSE OF THE RIGHTS OF SMALL NATIONS. WE HOPE THAT YOUR GREAT INFLUENCE IN THE COUNCILS OF THE UNITED NATIONS WILL HELP LITHUANIA AND OTHER BALTIC STATES, AFTER THEIR LIBERATION FROM THE CRUEL NAZI OCCUPATION, TO REGAIN THEIR FREEDOM AND INDEPENDENCE.

LEONARD SIMUTIS

P. GRIGAITIS

M. VAIDYLA

EXECUTIVE BOARD OF THE LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL
1739 South Halsted St.
Chicago, Illinois.

(Telegramos tekstas, lietuvių kalbon išvertus, reiškia: „Džiaugiamiesi kartu su Jungtinių Valstijų žmonėmis dideliais trijų šalių Maskvos Konferencijos pasiekimais, mes norime pareikšti Jums, p. Sekretoriui, mūsų pasigėrėjimą Jūsų puikiu pasidarbavimu, kad ji būtų sėkminga, ir mūsų padėką už Jūsų tvirtą nusistatymą ginti mažųjų tautų teises. Mes tikimės, kad Jūsų didėję itaka Jungtinių Tautų pasitarimuose padės Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms, kai jos bus išlaisvintos iš žiaurių nacių okupacijos, atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę.“)

Atsižvelgiant į tą faktą, kad ateivių laikraščius bukė Amerikoje yra sunki, ir toliau ji bus da sunkesnė, nes senieji skaitytojai miršta, o naujų neatvažiuoja, suvažiavimas nutarė „Naująją Gadynę“ likviduoti.

Gaila, kad kitokios išeities nebuvo. Bet tai ne pirminis „kapas“ mūsų laikraštijai. Turėjome rimtų ir stiprių laikraščių, kaip Olševskio „Lietuva“ šernui ją redaguojant, turėjome „Kovą“, turėjome „Kataliką“ ir visą eilę kitų, bet visi jie priklauso jau istorijai.

Anot tos lotynų patarlės—Sic transit gloria mundi!

PRUSEIKAI NEPATINKA VABALAS.

Juozas Tysliava „Vienybė“ pastebi, kad—

„Yra bolševikų, kurie pyksta, jei juos kas nors pavadina bolševikais.“

„Bet, štai, bolševikas Pruseika pyksta todėl, kad 'Naujienos' jį pavadino pavarde.“

„Mat, tikroji Pruseikos pavardė yra Vabalas.“

„Bet ar vienas Pruseika yra pakeitęs savo pavardę?“

„Pavyzdžiui, tikroji Stalino pavardė—Džiugašvili.“

„Hitlerio—Šiklgruber.“

„Kodėl Pruseika turėtų pykti dėl Vabalo?“

DRG. STRAZDAS DIRBS PRIE „KELEIVIO“.

Šią savaitę „Keleivio“ redakcijoj pradės dirbti draugas St. Strazdas, kuris iki šiol dirbo prie „Naujosios Gadyinės“.

Draugas Strazdas yra jau senas laikraštininkas; jis yra dirbęs prie kelių laikraščių ir gerai vartoja plunksną.

Mes tikimės, kad „Keleivio“ turinys dabar bus daug įvairesnis ir įdomesnis, negu buvo iki šiol.

„Keleivio“ štabas džiaugiasi susilaukęs naujo nario, o Bostono lietuvių kolonijai bus naudinga susilaukus draugo Strazdo asmenyje veikėjo.

„ASIS“ TURĖS UŽMOKĖTI UŽ NUKENTĖJUSIŲ SĖLPIMĄ.

Jungtinių Tautų Sėlpimo ir Atstatymo administracija, kuri dabar posėdžiauja Atlantic Cityje, nutarė reikalauti, kad už visą pašalpą ir sugriautų triobesių atstatymą atlygintų „Asis“ valstybės. Už Kinijos sunaikinimą turėtų užmokėti Japonija; už Rusijai padarytus nuostolius turėtų užmokėti Vokietija. Ir taip toliau.

Geras knygų rinkinys yra gerai mokykla namuose.

DEMOKRATIJOS VIENINGUMAS!

Karo audroms ir diktatorams sugriovus Europą, pasaulio demokratijos kamienų pasilieka Amerika. Politikos, teisės ir žmonių lygybės atžvilgiais Amerika stovi viso pasaulio demokratijos sargyboj.

Pasaulis pasidalino į du skirtingus frontus. Iš vienos pusės, vergiją steigiantieji smurtininkai stengiasi sunaikinti demokratiją, o iš kitos pusės — demokratinis pasaulis deda visas morales ir materiales pastangas, kad nugalėtų žmonijos pavergėjus.

Į šio konflikto kovą Amerika atėjo aiškiais tikslais: išgelbėti demokratiją. Amerika nekuomet nesvyravo. Visai kitaip elgėsi kitos tautos demokratinės šalys. Politiniai vingiai išraižė tariamų Europos demokratijų kelius...

Vienok aukšta Amerikos kultura, gilus žmoniškumo jausmas ir demokratijos kelių pasiektoji materialė jėga suteikė Amerikai galimybę sustiprinti visą demokratinį frontą.

Kada Jungtinių Amerikos Valstijų ministeris Sovietuose, admiralas Standley, pakritikavo rusų politiką, pasireiškusią slėpime nuo savo gyventojų tos paramos, kurią Rusija gauna nuo Amerikos vyriausybės, atrodė, kad Standley turės apiešti Maskvą. Bet ir čia triumfavo Amerikos teisingumas. Kai minint metinę sukaktį nuo Amerikos bendradarbiavimo su Rusija

šiam kare, birželio 11 d., 1943. Maskvoje komisar Molotovas suruošė didelį bankietą Standley pagerbimui, už Amerikos, Anglijos ir Rusijos vieningumo stiprinimą pakėlė daug tosty. „Pravda“ ir „Izvestija“ pašventė ištisus puslapius Amerikos garbei.

Mums lietuviams dabar yra labai svarbu, ar triumfuos Atlanto Carterio dėsniai? Demokratijos vieningumas nugalės svetimų tautų pavergėjus, bet nugalėjus pavergėjus, turėtų triumfuoti tie idealai, už kuriuos kovoja pasaulio demokratija.

Didelėms ir galingoms tautoms tatau yra svarbu, bet dar svarbiau yra tai mums, lietuviams! Atlanto Carteris yra svarbiausias mūsų viltis. Ir jeigu juo remiasi demokratijos kova prieš smurtininkus, tai jo obalsai turėtų būti įgyvendinti. O įgyvendinus juos, lietuvių tauta taptų laisva ir nepriklausoma.

Taigi, lai triumfuoja demokratijos vieningumas, Atlanto Carterio dėsniais paremtas?

P. Barauskas.

Redakcijos Pastaba: Sugrįžęs iš Maskvos konferencijos Jungtinių Valstijų užsienio reikalų vedėjas Cordell Hull pasakė, kad Atlanto Carterio to konferencijoj užtvirtino visos trys valstybės: Amerika, Anglija ir Rusija, ir kad Lietuvos žmonių bus duota proga laisvai apsispręsti ir valdžios formą pasirinkti.

MAGNETINĖ TORPEDA.

Nacių Vokietija turi „naująją ginklą“, magnetinę torpedą. Per kurį laiką daryta nemenkų nuostolių alijantams. Naujos „plieno ryklių“ (submarinų) vilktinė emė pulti alijantų laivus, gabenančius amuniciją, ginklus, maistą ir kitką. Susidūrė gana rimta problema, kaip gintis.

Berods, toji problema jau išrišta, bet apie ją nekalbėsime. Mums svarbu kas kita: magnetinė torpeda. Kas ji per viena?

Torpeda ne naujas dalykas. Ją sugalvojo amerikietis inžinierius ir išradėjas Robert Fulton, berods, pradžioje pereito šimtmecio. Savo išradimą—torpėdinių laivų—jis pirmą kartą demonstravo Hudsono upėje.

Vokiečių išrasta torpeda yra nauja tu, kad ji turi magnetinę traukos jėgą—ką nors panašaus į magnetinės minos jėgą. Tik magnetinė torpeda daugiau sudėtinga ir labiau pavojinga laivui. Kitaip sakant, tai yra savo rūšies mažutė submarina, turinti labai komplikuatą mechanizmą. Pavyzdžiui, iš submarinos paleista torpeda pati savo jėga lekia į taikinį; ją varo du propelerai: 50 mazgų (juros mylių) į valandą. Torpeda turi ir kitą mechanizmą, balanso palaikytoją. Paleista į taikinį ji neria vandeniu nei kildama virš jo, nei skęsdama žemiau reikiamo lygio. Pasiekus taikinį, torpeda sprogs, irgi pagalba sudėtingo mechanizmo.

Bendrai imant, torpeda turi tris atskirus komponentus bei skyrius. I vieną dalį sudėta eksploduojamoji medžiaga TNT; kitą randasi labai jautrus cheminis mišinys, sujungtas su torpedos nosyje esančia plieno lazdele. Toji lazdele, atsiradus į laivo šoną, duoda pirmąjį „signalą“ — sprogdina cheminį mišinį. Savo keliu tas mišinys duoda „signalą“ trečiam skyriui, kuriame randasi smarkiai deganti

medžiaga. Iš čia seka paskutinis „signalas“ — sprogdinamas TNT, ir baigta. Išnešama laivo šonas, laivas neria į jūros dugną.

Visa tai įvyksta bėgyje kelių sekundžių.

Bet tai dar nepasako, kas yra magnetinė torpeda.

Magnetinės torpedos vyriausioji savybė yra ta, kad ji taiko į laivo „sirdį“ jo propelerą. Taikyklis—magnetinė jėga, kurią vilioja propelerio vibracija. Pasiekus taikinį, kaip sakytą, torpeda eksploduoja, sužaloja propelerą ir laivas lieka bejėgis, negali plaukti. Jei nėra artimos pagalbos, karo laivo, su juo baigta, kanuolės šovins ar kita torpeda ji siunčia į jūros dugną.

Beje, turima visokių torpedų, didesnių ir mažesnių. Sakoma, kad didžiausia torpeda turi 24 pėdas ilgio ir 21 coli storio. Tos rusiš torpeda kainuoja 15,000 dolerių. Jos varomasis mechanizmas turi 400 arklio jėgų —keturis kartus daugiau, nei turi vidutinis mūsų automobilis.

K. Vs.

Administracijos Pranešimas.

„Keleivio“ Kalendoriaus šimet nespausdinam, todėl prašom užsakyti nesūsti. O kas jau prisuntė už Kalendorių užmokestį, tam priskaitysim jį prie „Keleivio“ prenumeratos, jei kitokio nurodymo negausim.

Pilnas Orakulas bei Monų Knyga jau pasibaigė.

Valgių Gaminimas taipgi buvo išparduotas, bet tikimės tuoj gauti daugiau ir išsintinėsim visiems, kas tik buvo ta knyga užsisakęs.

Draugiškai,

„Kel.“ Administracija.

PASMERKĖ SUSAUDYT 13 DANŲ.

Stokholmo žiniomis, Danijoj vokiečiai pereitą savaitę pasmerkė sušaudyti 13 žmonių už sabotazą.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Iš Pittsburgho Lietuvių Draugijų Veiklos.

Išpuodžiai iš D-rės Baltrušaitienės vakariene.

Dr. Baltrušaitienė pagerbimo vakarieneje, kurią buvo surengęs SLA 3-čias apskrities lapkričio 7 d. Lietuvių Mokslo Draugijos sveitinėje vakaro vedėjas SLA vice prezidentas J. K. Mažukna perstatydamas kalbėtojus perstatė ir Tareilą iš Wilmerding, Pa., kaip "seną, nenuilstantį SLA darbuotoją." Bet Tareila atsištojęs pasisako nesąs SLA narys, bet dirbąs Lietuvių Darbininkų Susivienijimu.

Tiesa, Tareila pirm 13 metų priklausė prie SLA 42 kuopos, bet po 1930 metų Chicago seimo tas "senas SLA veikėjas" taip "pasidarbavo," kad SLA 42 kuopa buvo sugriauta ir nariai buvo nuvežti į bolševikų Susivienijimą, išskiriant V. Vainą su žmona, kurie nenuėjo su bolševikais, bet pasiliko prie SLA, ir turbūt nesigaili.

Gerai da, kad toje vakarieneje nesirado kito tokio "seno SLA veikėjo," butent G. Urbono iš Braddock, Pa., kuris yra sugriovęs SLA 152 kuopą ir jos narius nuvedęs pas bolševikus. Trečias toks "veikėjas" Domininkas Lekavičius, kuris buvo toje vakarieneje, tik vakaro vedėjas apgailestavo, kad dėl tokios laiko negali Lekavičiaus perstatyti. Tiesa, Lekavičius nėra tiek pasižymėjęs SLA griovime, kaip Tareila su Urbonu, nes jisai iš SLA 92 kp., Courtney, Pa., tik pats su savo sekėjais yra pasitraukęs, bet kuopos sugriauti nepavyko.

Ne įtariu SLA vice prezidentą, kad jisai būtų sužiniau perstatęs Tareilą kaip "seną SLA narį ir veikėją," greičiausia tai atsitiko per klaidą.

Apgailestina tačiau, kad SLA vice prezidentas, senas SLA veikėjas, nežino kas yra tos organizacijos draugai, o kas ne.

Iš didelio rašto išėjo iš krašto.

Toje pačioje D-rės Baltrušaitienės pagerbimo vakarieneje sėdėjo už garbės stalo ir žinomas komunistų veikėjas J. D. Sliekas, kuris visur ir visada nuduoda labai "mokytyą vyrą." Jisai irgi buvo pakviestas kalbėti, taigi ir čia bandė pasirodyti labai "mokyty." Gana ilgokai kalboje bandė atpaakoti daktarės Baltrušaitienės ir velionio Juozo Baltrušaičio dabutę tarpe Pittsburgho lietuvių. Prisiminęs "raganų gaudymo" laikus, jis pradėjo pasakoti, kaip jis ir kiti jo draugai ejo pas Baltrušaičius mokytis skaityti ir rašyti ir studijuoti geologijos.

Klausantis to "mokyty" vyrų kalbos pasidarė įspūdis, kad lankant Baltrušaičių mokyklą, dar nešmokus skaityti ir rašyti, jau galima buvo studijuoti geologiją. Bet kiek aš žinau, tai nieko panašaus nebuvo; jei kas mokinosi skaityti ir rašyti, tai dar labai toli buvo nuo geologijos studijų.

Tos "dr." Slieko pasakos apie geologijos studijas man priminė tulo davatkinio pasaką Lietuvoje, Vėliuonos miestelyje, kur tas davatkinas buvo žinomas kaip "Dievo švogeris." Jo tikra pavardė buvo Motiejus Verlička. Tas "Dievo švogeris" visiems girdavosi, kad jo vaikai dar nešmokę kalbėti jau poterių gerai sukalbėdavo. Taip ir su "draugu"

Slieku: jis da neišmokęs skaityti "studijavo geologiją."

Iš Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimo.

Lapkričio 14 d. buvo Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimas, kur lietuviški turliškai labai skaudžiai prialaimėjo. Pirmą smugį jie gavo, kai buvo kalbama apie Amerikos Lietuvių Konferenciją, kurį buvo Pittsburghe. Kai delegatas A. Vainorius paprašė atlyginimo už padarytas išlaidas konferencijoje, tuojau visi penktakojai sukilo ant kojų ir šoko atakuoti valdybą, kad ji neturėjusi teisės skirti delegatus į Amerikos Lietuvių Konferenciją. Mat vakaros metu draugija nelaiko susirinkimų, tai valdybai teko skirti ir delegatus į konferenciją.

Tačiau bolševikų šokinėjimas prieš valdybą tuojau buvo baigtas, kada pirmininkas J. Pociūnas leido nubalsuoti, ar valdyba gerai pasielgė pasiūsdama delegatus į konferenciją. Balsavimo pasekmės buvo tokios, kad valdybos pasiūlymas buvo užgirtas 37 balsais prieš 4 balsus. Tai buvo kaip perkuno trenkimas ir tuščias komunistų galvas.

Kitas smutkas lietuviškiems burliokams buvo, kada buvo perskaitytas bolševikų "demokratinio" seimo šaukimo komisijos laiškas, kuriuo buvo prašoma, kad draugija išrinktų ir nusiųstų delegatus į tą jų penktakoją suvažiavimą; ir buvo net siuloma, kad delegatai važiuotų savomis lėšomis, jei tik draugija duotų mandatus, o mandatų davimas jau nieko nekainuoja. Bet tas laiškas buvo atmetas 34 balsais prieš 5 balsus.

Toliau buvo nominuota valdyba 1944 metams, tačiau iš visų nominuotų aš siūlau nariams sekamam susirinkime balsuoti už sekamus kandidatus: už Povilą Marmoką ant pirmininko, už A. Vainorių ant vice pirmininko, už V. Ruką ant protokolų sekretoriaus, už A. Ruką ant finansų sekretoriaus, už Joną Girdžių ant iždinkino.

Direktoriais patarti nariams rinkti: J. Kurauską, J. Kivinską ir J. Mikėną. Gaspadorium—K. Sinkuną, o maršalka—tai J. Bugailiškį. Visi yra geri vyrai, ir jei mes juos išrinksim, klaidos nepadarysim. Bolševikai į savo šaukiamą seimą negavo nei vieno delegato ir iš kitų Pittsburgho didžiųjų draugijų. Turės pasitenkinti vien tik savo popierinių "organizacijų" delegatais.

LMD. Senas Narys.

AKRON, OHIO.

Buvo vietos lietuvių Tarybos susirinkimas.

Lapkričio 7 d. įvyko Akrono lietuvių draugijų Tarybos Lietuvai remti susirinkimas. Tarybos pirmininkas B. Versackas atidarė susirinkimą ir pakvietė prot. raštininką J. Sebatiną, kad perskaitytų delegatus. Pasirodė, kad 3 delegatai nedalyvauja susirinkime. Vėliau perskaitytas protokolai iš pereinamo susirinkimo, kuris tapo priimtas vienbalsiai. Komisijos narys A. Gutauskas patiekė raportą iš pralikę, kurias rengė Taryba spalio 24 d.

Kalbėtojai buvo iš Pittsburgho, "L. Z." red. adv. S. Gabaliauskas ir S. Bakanas.

Gen. Franco su Savo Generaliniu Štabu

Si nuotrauka parodo Ispanijos diktatorių gen. Franco ir jo generalinį štabą. Visi šitie kraugeriai apkabinėti Vokietijos nacių medaliais. Jie čia nutraukti Madride laike Ispanijos fašistinio jaunimo parodo. Salia Franko eina jo pati.

Iš raporto pasirodė, kad nuo prakalbų liko \$30.06 pelno. Prakalbose buvo renkamos aukos kad pakelti Tarybos išdą. Aukų surinkta \$30.60. Viso įplaukų buvo \$62.66.

Iš fin. raštininko A. Gutausko ir ižd. O. Zdanienės raportų pasirodė, kad Taryba turi iždė \$140.00.

Taryba turėjo pasiuntus delegatą į Amerikos Lietuvių Konferenciją Pittsburghe, apmokėjo delegatui kelionės lėšas ir pasveikino konferenciją su \$20.00 aukais.

Šiame susirinkime delegatas A. Gutauskas patiekė raportą iš minimos konferencijos. Raportas priimtas.

Nutarta minėti Lietuvos nepriklausomybės dieną vasario 16 d. Visi atstovai dalyvavę susirinkime pasidėjo savo draugijose daryti viešą, kad paminėjimas būtų pasekmingas. Toliau nutarta, kad visos draugijos bei kuopos stenėtųsi išrinkti po 3 atstovus į Tarybą, nes dabar nekurių draugijos turį po 2 atstovus; tada bus skaitlingesni susirinkimai ir bus galima daugiau ir pasekmingiau veikti.

V. T. Neverauskas.

Pirkit Karo Bondus ir Stampas. Kas savaitę įdėkit į juos nemažiau kaip dešimtą savo uždarbio dalį.

IŠ LIETUVISKŲ KOLONIJŲ TRUMPAI.

Pittsburgh, Pa.—Daktarės Baltrušaitienės 50 metų darbuotės sukakčiai pažymėti čia buvo surengtas pokilis Lietuvių Mokslo Draugijos salėj. Žmonijų prisirinko pilna salė.

Wilkes-Barre, Pa.—SLA 115 kuopa čia buvo surengus vakariene, kuri gerai pavyko ir davė kuopai pelno. Ši kuopa turi savo iždę jau \$800 ir turi nupirktus karo bonų \$200 sumai.

Youngstown, Ohio.—Čia SLA 157 kuopa rengia kortavimo vakarėlį 5 gruodžio.

Detroit, Mich.—Šiomis dienomis čia įsikūrė Detroito Lietuvių Draugijų Centras, į kurį įeina visos organizacijos, išskyrus bolševikiškas. Centro valdybą įnešė šie asmenys: Medonis, Medonienė, J. Ambrozis, F. Motuzas, M. J. Šimonis ir D-ras J. Jonikaitis. Tai bus autoritetas, kuris galės kalbėti visų Detroito lietuvių vardu.

East St. Louis, Mo.—Šiomis dienomis čia sudegė lietuvių bažnyčia. Ugnis kilo iš vargonų laike pamaldų. Vargonai buvo operuojama elektrišku motoru. Vargonams grojant ir kunigui Deksnijui laikant mišias, iš

vargonų šovė ugnis ir vargonai nutilo. Žmonės spėjo pabėgti ir niekas nenukentėjo, bet bažnyčia sudegė, tik tuščios sienos liko.

Roseland, Ill.—Šiame Chicago priemiesty 28 lapkričio buvo didelės prakalbos, kurias rengė 12 draugijų. Prakalbų tikslas buvo: su pažindinti vietos lietuvių su buvusią Amerikos Lietuvių Konferenciją Pittsburghe. Kalbėjo Amerikos Lietuvių Tarybos nariai ir tos konferencijos delegatai.

Lowell, Mass.—D. L. K. Vytauto Kliubas išsirinko valdybą 1944 metams. Jos sąrašas toks: S. Kundrotas, S. Kučinskis, R. Aionius, S. Saulinas, B. Baumilas, J. Daugirdas, M. Jankevičius, P. Saulinas, J. Rusas ir K. Dzedulionis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

S. Kpurui.—Ačiū už laišką ir plateinį paaiškinimą apie savo išradimą.

S. Miliui.—Sustabdyti chiuolinės giro (ciderio) rugimą galima tik laikinai, pastatant bakutę į šaltą vietą. Bet kai oras atšils, gira vistik rugs ir galų gale pavirs į uksusą.

"KELEIVIS"

YRA GERIAUSIA DOVANA KALEDOMS

Užrašykite jį Savo Draugams ir Giminėms

PAAIŠKINIMAS:

"Keleivis" Jungtinėse Valstijose kainuoja metams \$2.50. Prašom prisijusti mums prenumeratą ir paduoti aiškų adresą to asmens, kuriam laikraštį užrašot. Prašom pažymėti, jog tai "Kalėdų Dovana."

Prieš pat Kalėdas mūsų Administracija nusiųs tam asmeniui gražų pasveikinimą ir kalėdinį "Keleivio" numerį, pažymėdama, kad tai yra Jusų dovana. Ir siuntinėsi me "Keleivį" ištisus 1944 metus.

"KELEIVIS"

636 Broadway,

South Boston, Mass.

SKAITYTOJŲ BALSAI.

Tėvui ant Tabako ir "Očiūsenos."

Sveikinu visą "Keleivio" štabą ir linkiu jums kuogreiausio pasisekimo!

Pranešu, kad gavau nuo senio paviešką. Jis man praneša, kad jo pypkė jau užgeso ir džiogas išdžiuvo iki pat dugno. Man pasidarsė labai gaila senelio. Taigi, šiame laiške siunčiu jam \$3; tegul nusiperka tabako ir įsipila į džiogą "očiūsenos," kad tasyk jam bus lengviau lankytis pas mus i New Haveną, Conn.

Su aukšta pagarba,

Joseph Silk.

Be tavęs, generole, nenu-rimstu.

Gerb. Vyčių generole!

Pereitą savaitę aš tave misinau, tai todos, kad kas negerai man pasidarė. Aš be tavęs negaliu nurimti. Tai čia tau \$3.00 ant batų ir mēdžiū kuogrečiausia vėl atkeliauti, tik nepamiršk kad aš ir vėl sugrįžau Scrantonan.

Su godone.

Jonas Moskus.

Chicagoietis atsilgina tėvui skolę.

Gerb. "Kel." Adm.: Šiuomi noriu atsisteistį su štaršu Vyčių generolu, nes aš per visus metus jaučiausiam skolingas penkias dešimtis kapeikų už pereitų metų prenumeratą. Senis pasi-rūdė gana kantrus ir laukė nieko nesakydamas. Taigi čia prisiniūčiu \$2.50 už atel-ranėjus metus ir 50 centų už pereitų metų skolą.

Su pagarba,

Martin Zdankus.

Nuo Tėvo: Štaršas Vyčių generolas praneša, kad visiems savo teisingiems fren-tams, kurie jam prisiniūte

ekstra 50 centų už pereitus metus, jis pridėjo prie jų prenumeratos 10 savaičių daugiau. Už teisingumą reiki-ka "nagrados."

Praleido gerą progą.

Gerb. Maiklio Tėve:

Gindėjau, kad turėjai progą apsisvesti su turtinga našle, todėl norėjau žinoti, kamė priežastis, kad neapsivedei. Kodėl praleidai gerą progą? O gal tau buvo tūm-pa pinigų užmokėti už šliu-bą? Jei taip, tai reikėjo dau-giau pavieškų išsiuntinėti. O gal privalėjus tų dzukiškų gvybų viduriai pradėjo per-daug gurguluoti ir ta našlė pabugo tos lopšinės melod-i-ica? Man labai gaila, kad tu tą laimę ir šiltą namą pra-radai. Siunčiu tau \$3.00 gal jie pagelbės tau tą laimę at-gauti.

Pasilik sveikas,

Kazimieras Blonskis.

Šie draugai prisiniūte Mai-kio Tėvui po penkinę ant nauju batų: Peter Shopa, Dorchester, Mass.; A. Masi-nauskas, Kearny, N. J.; Jur-gis Klimas, E. Rochester, N. Y.; A. Blazevich, Chica-go, Ill.; J. B. Narmont, Det-roit, Mich.; John Minute, Fountain, Mich.; o Charles Zilaitis iš New Jersey pri-niūte \$5.50. Gi draugas F. Jenkins iš Akron, Ohio, pri-niūte už du senų ir vieną naują skaitvitoją: M. Silius iš Clevelando už seną ir nau-ją: A. Barakauskas iš Phila-delphijos už du skaitvitojų; V. Makuškas iš Millino-cket, Me., \$6.00 už du skai-tvitojų; Mary Waitkus \$5.00 už dvi prenumeratas ir W. Sabutis iš Brighton, Mass., \$4.00 už savo prenumeratą. P. Kaunis iš Brighton, Mass. aplankė redakciją ir užsimo-kejo net už du metus \$5.00. Ačiū visiems!

Kas Mums Rašoma

Apie Steponą Delinikaitį.

Lenkų Związek organas "Zgoda" išspausdino iš Pitts-burgho šitokią žinią apie Steponą Delinikaitį, kurs bu-vo tikras lietuvis, bet jautėsi tikrai lenkas.

"Zgoda" sako:

"Is Pittsburgho atėjo liud-na žinia, kad tenai užbaigė gyvenimą plačiai toj koloni-joj žinomas Stefan Delini. Delini yra Delinikaicio pa-vardės sutrumpinimas. Delin-inkaitis buvo lietuviškos kilmės, bet išauklėtas Var-šuvoj, kur jo tėvas persikėlė iš Lietuvos su visa šeima, na, kuomet Steponas buvo tik 10 metų amžiaus. Kaip gy-dytojas ir didelis medicinos mokslo žinovas, senis profes-orius Delinikaitis džiaugėsi dideliu populiarumu Varšu-voje.

"Steponas Delinikaitis, kuris dabar mirė Pittsburghe, baigė Varšuvoj gimna-ziją, paskui mokinosi Vo-kietišoj ir baigė Komercijos Akademiją Hamburge. Tuomet jis atvyko Amerikon ir apsigyveno Pittsburghe, Ka-

dangi jis žinojo daug kalbų (kalbėjo gerai lenkiškai, ru-siškai, vokiškai, francūziš-kai, angliškai ir lietuviškai), jis gavo labai gerą tarnybą Mellono Banke, taip vadina-mam Tarptautiniame Sky-tuije, kur jis tarnavo iki pir-mojo pasaulinio karo."

Tam kartui pasibaigus, Steponas Delinikaitis sugrį-žo Varšuvon, įsirašė į gene-rolo Želigovskio raitelius ir padėjo tam banditui atimti Vilnių iš Lietuvos. Vadinasi, tas žmogus buvo lietuvių tautos išgama.

K. K.

CHICAGO, ILL.

"Keleivio" skaitytojų žiniai.

"Keleivis" buvo jau rašy-ta, kad gruodžio 5 d. Chica-goje yra šaukiamas "Kelei-vio" skaitytojų susirinkimas pasitarti bendrais vietos rei-kaiais.

Šį susirinkimą nutarė šaukti skaitytojų grupė. Nei "Keleivio" redakcija, nei administracija nieko su tuo neturi, mes tik prašėm, kad redakcija įdėtų mūsų prane-šimą, už ką jai tariam ačiū. Čia vėl norim pakartoti, kad susirinkimas yra šaukia-mas Mildor svetainėje 1342 S. Halsted st., gruodžio 5 d., 2 valandą popiet. Prašom "K." skaitytois atsilankyti.

"K." skaitytojų grupė.

PADIDĖJO GAISRŲ NUOSTOLIAI.

Draudimo nuo ugnies kompanijų taryba praneša, kad per 10 mėnesių šiais metais gaisrai padarė Ame-rikoj \$300,872,000 nuosto-lių. Tai esą \$46,636,000 daugiau, negu pernai buvo per tą patį laiką.

WORCESTER MASS
CHESTNEY'S
CANTEN

VIETA MALONI IR SIUTA

Visokių Gėrimų, Alaus, gardžiai pagamintų Val-gių ir Užkandžių.

Čia gaunama ir "KELEIVIS" draugams numeriais.
90 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

Perkelia Sergantį Jurininką

Čia matosi, kaip Pacifiko vidury iš vieno laivo į kitą yra perkeltas sergantis jurininkas. Po keltu galima matyti lovelę—tenai randasi ligonis.

JAPONIJOS JAU PAMATĖ VOKIETIJOS GALĄ.

Japonijos radijas šią savaitę pranešė savo žmonėms, kad jie būtų pasiruošę kariauti prieš augančią alijantų galybę vieni patys, nes Vokietija tikrai busianti nugąlta. Japonijos propagandos viršininkas pareiškė trumpai ir aiškiai: "Mes turim vesti karą vieni patys."

SPROGIMAS KARO DIRBTUVEJ SUŽEDĖ 50 ŽMONIŲ.

Western Electric kompanijos dirbtuvė, New York, šį panašų įvykio smarkus sprogo, sužeisdamas apie 50 žmonių. Dirbtuvė randasi prie Hudsono gatvės ir gamina karo reikmenis. Katastrofos vietoj tuojau atvyko 20 daktarų, 20 slaugių ir keli ambulančiai.

SPALIŲ MĖNESIŲ BUVO 290 STREIKŲ.

Washingtono Darbo Statistikos Biuras sako, kad šįmet per spalio mėnesį Jungtinės Valstijose buvo 290 streikų, kuriose dalyvavo 215,000 darbininkų, sugaišinę per tą mėnesį 975,000 darbo dienų. Pereitais metais per tą patį mėnesį buvo sugaišinta tik 243,700 žmogaus darbo dienų.

TURKIJOS BUVO DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS

Turkijos radijas pranešė, kad perėita subatą apie Juodąją Jūrą Turkijoje smarkiai drebėjo žemė ir kad nemažiau kaip 1,000 žmonių buvo užmušta, o 700 sužeista. Turkijos valdžia nusiumė kelis specialius traukinius su pagalba.

GENEROLAI PAŠALINO RIBBENTROPA.

Šveicarijой gauta iš Vengrijos žinių, kad šią savaitę rezignavęs Vokietijos užsienio reikalų ministras Ribbentropas. Jo rezignacijos pareikalavę armijos generolai.

TRAUKINIO KATASTROFOJ SUŽEDĖ 50 ŽMONIŲ.

Ohio valstijoje, netoli nuo Newton Falls, perėitą savaitę susikūlė du prekių traukiniai. Paskui atbėgo greitas traukinys ir tas smogė į tą kruvą laužo. Šitoj trijų traukinių katastrofoj du keleiviai buvo užmušti ir apie 50 sužeista.

YORKTOWNO SPROGIMAS UŽMUŠĖ 6 ŽMONES

Pereitą savaitę rašė, kad Yorktowne, Virginijoje, sprogo laivyno minų sandėlis. Dabar jau paaiškėjo, kad šitai nelaimėj buvo užmušti 6 žmonės. Sprogimas buvo jaučiamas net už 30 mylių.

VIDAUS FRONTAS

(Office of War Information)

Neatsargios kalbos.

Ateinančioms šventėms keliantis milijonų karių grys iš apmokymo stovyklų, iš užjurių bazių ir kovos zonų į namus atostogoms. Pagunda kalbėti apie tai, kur jie buvo, ką darė, kokios rušės apmokymą gavo, bus didelė, ypatingai kada jie bus klausinėjami geros valios, bet negalvojančių, šeimos narių ir draugų.

Šitie vyrai yra išmokę atskirti naudingas priešams informacijas nuo nesvarbių. Jie, greičiausia, nebus kalbėti dėl neatsargių kalbų. Ir mes neturėtume varginti juos nereikalingais klausinėjimais, nežiūrint kaip nesvarbūs mūsų klausimai gali atrodyti jiems. Tačiau jeigu kokią netyčia išslydusią informaciją išgirsime, mūsų pareiga jos nepakartoti.

Visa tai labai svarbu dėl to, kad mes esame puolimo kovos fazėje. Musų jėgos kiekviename mušio lauke puola—ir jei musų kariuomenė turi stumtis pirmyn, tai turi priklausyti nuo netikėtumų—staigių puolimų ir musų paslapčių saugojimo.

Svarbumas išlaikyti karo informaciją nuo priešo dides tiesioginėje proporcijoje su musų karo veikimais. Karių ir tuos puolimus bus įjungtas ir musų vidaus frontas, butent ginklų gamyboje, medžiagos ir kareivių siuntime. Kai didesnis skaičius žmonių artėja prie karo pastangų, galimybės išlepti karo informacijas neat-sargiom kalbom didėja.

Neleiskit savo neatsargioms kalboms per ateinančias šventes sumažinti kariams galymybę būti namuose per kitas Kalėdų šventes.

Valgykit daugiau bulvių.

Karo Maisto Administratorius, Marvin Jones, pareiškė, kad "Didesnio kiekio bulvių susikrovimas nereikia nelegalių bulvių atsargų sudarymo." Bulvių derlius šiais metais yra milžiniškas ir sandėliai yra perpildyti, todėl tūst patriotai ir atsargūs, jeigu turėt bulvių perviršį namuose.

Bulvės laikyti yra lengva. Jie išlaiko mėnesiais bet kurioje sausoje vietoje, kur temperatūra laikosi tarp 40 ir 60 laipsnių. Sklepas, garas ar porūis yra gera vieta bulvėms. Valgydami daugiau bulvių ir laikydamis jų atsargų, padėsime tiek sau, tiek vyriausybei.

Pirkit Karo bonus.

Čia pat namuose eina kova, kurią turime laimėti—jeigu mes norime kad Amerika būtų geras kraštas mūsų kareiviams sugrįžti. Mes turime kovoti prieš infliaciją, o vienas geriausių būdų tai daryti, tai įdėti kiekvieną atliekamą dolerį į karo bonus. Jeigu mes nelaimėsime prieš infliaciją, mes apvilsime savo sunus, lygiai taip kaip atsiakydami siųsti jiems karo medžiagą kovai su ašim—nes infliacija gali būti taip pat praigastinga. Nepirkit nei vieno daikto, kurio būtinai nereikia. Įdėkit kiekvieną atliekamą dolerį į Karo bonus. Jūs gausit savo pinigų atgal už dešimties metų su gerais nuosimniais—gi tuo tarpu apsaugosit savo ateitį, Amerikos ateitį ir ateitį musų kovojančių vyrų. Taigi pirkit daugiau Karo bonus. Užsisaitykit rytoj dar bonus per Payroll Savings Plan. Duokit Karo bonus Kalėdų dovanoms... tai dovanos su ateitimi.

Užsienių nuosavybės turi but pranešos.

Visi amerikiečiai, tų svetimų būnų bet kuriai sumai, ar užsienių nuosavybių vertės \$10,000 ar daugiau, yra reikalaujami pranešti apie tokias nuosavybes iki gruodžio 1 d. artimiausiam Federal Reserve bankui.

Šitoji informacija palengvins vyriausybei apsaugoti savininkų interesus ir bus gyvybinė pagalba karo vedime.

Reikia pranešti beveik kiekvienos rūšies, nuosavybės—apie nekilnojamąjį turtą, pinigus, svetimą valiutą, užsienio vertybes, popierius, užsienių bendrovių šėrus, sutartis ir susitarimus patentų ir prekybos ženklų reikalais.

Valstybės išdas praneša, kad tvarka gali būti greičiau atstatyta teritorijas reokupuojant, jeigu musų karo vadovybė turės tokių informacijų po ranka. Visos informacijos bus laikomos paslaptį ir bus priimamos tiksliai akredituotiems Izdo atstovams. Kitos įstaigos gaus tik tokių informacijų, kurios bus reikalingos karo darbui.

Maistas kovoja už laisvę.

Maistas yra labai svarbi medžiaga. Savo svarba jis lyginasi su pienu, guma, alyva. Musų modernioji strategija maistą vartoja kaip ginklą pergalei—pa-lykinti musų kovojančių karių aukščiausias pajėgumas, paremti musų sąjungininkus ir išlaikyti gyvą priešų išlaisvintus žmones. Nebus per daug pasakyta, kad karo ligis ir amerikiečių gyvybės kaina gali priklausyti nuo to, kaip pasekmingai mes gaminsime maistą ir kaip sumaniai vartosime tai ka turime.

Mes negalime turėti viską, ko norime. Bet mes galime turėti pakankamai maisto to pagrindiniams sveikatos ir maistavimo reikalavimams ir dar aprūpinti reikalingiausiu maistu kariuomenę, jeigu mes visi suprasime dabartinę maisto situaciją ir darysime viską, kad ir maistas kovotų už laisvę.

Amerikiečiai gali daugiau pagaminti daugiau sutautų, pyti, protingiau valgyti, vengti elikvojimo, pritaikyti mišybą prie besikeičiančių gyvenimo sąlygų, ir padėti palaikyti žemės maisto kainas, nemokėdami daugiau kaip valdžios nustatytos kainos. Visa tai gali būti išreikšta vienu obalsiu: gaminkit ir taupykit, dalinkis maistu su kitais ir būk sąžiningas. Tačiau šios programos pasisekimas priklausys nuo to, kiek mes suprasime maisto reikšmę šiame kare ir prisprimsime galvoti apie maistą, kaip apie ginklą pergalei laimėti.

Per šį mėnesį amerikiečiai bus prašomi imtis eiles priemonių, kurios reikalingos padėti maistui kovoti už laisvę. Šios priemonės—tai kiekvieno amerikiečio savarakiškas sutikimas taupyti maistą, neelkvoiti jo, dalintis su kitais, būti sąžiningu ir perkant maistą nemokėti aukščiau oficialių kainų, ir niekam neatoti ir nepirkti racionavimo ženklų.

NUMATO SVELNIA ŽIEMA.

Nuo senų laikų Naujojo Anglijoj yra leidžiamas fermeriams almanachas, kuris susideda iš visokių informacijų ir tarp kitko spėja orą visiems metams iš kalno. Ši-met jis pranešauja lengvą žiemą. Well, pamatysime.

STEBUKLAI IR PASLAPTYS

PARASĖ N. RUBAKINAS

LAISVAI VERTE S. B.

(Tęsinys)

Moterys rėkė ir staugė, kiti net galvo-mis ėjo, šaukdami, jog to reikalaujanti šventoji Dvasia. Vyrai, moterys, vaikai, seni ir jauni raitė-i, rangėsi ir šaukė įvairiausiais balsais. Vieni didžiū balsu pranašavo, kiti giedojo, kiti tiesiog blioė, de-javo, švilpė ir net kniaukė. Tokiose aplinkybėse kiti ligonys ne tik nepasitaisydavo, bet dar labiau susirg-davo. Budavo net taip: pas diakono kapą atėidavo ligonys, kurie sirg-davo, pavyzdžiui, nemiego, galvos skaudė-jimu ir kitokiomis visai nepavojingomis li-gomis. Bet matant moteris ir vyrus, kurie raitosi mėšlungio tamponi, juos pačius pradėdavo taisyti mėšlungiai. Jie patys nebegalėdavo tvirti ir imdavo rėkti, šokti, siusti, žiūrėdami, kaip tai daro kiti. Atsi-tikdavo, kad atėidavo sveiki, o prie kapo atimdavo jiems pusę kuno, arba išimdavo pilvas, arba staiga pradėdavo traukti ran-kas ir kojas. Kartais žmonės apakdavo ir apkurdavo, jiems sutraukdavo kojas.

Nuo ko gi taip atsitikdavo? Nuo aplin-kybių, kurios taip stipriai veikė ir veikia nervingus žmones, ypač isteringus. Vieni išgyvia, kiti susserga—dėl tos pačios prie-žasties.

Bet tas, kas kitados darėsi prie diakono kapo, kai kada atsitinka ir kitose vietose. Tokių atsitikimų buvo ir Lurde ir Lchasoje, ir kitose vienuolynuose, prie stebuklingų relikvijų ir prie stebuklingų šventųjų paveikslų. Taip pat atsitinka ir prie mahometo-nų ir budistų šventųjų kapų. Tas pat da-rėsi net ir šiais laikais netoli Peterburgo. Kronštado mieste, aplink Kronštado tė-vą Joną. Tikėjimas tuo šventiku taip pat gydė nervingus ir isteringus ligonius, pana-siai, kaip tikėjimas katalikų mahometonu ir kitais stebukladariais. Bet budavo ir taip, kad nuo tėvo Jono ir sveiki susirg-davo. Apie tą šventiką nuolatos budavo bū-riai ligonių ir isteringų moterų, nuomaru sergančių ir vėlinių apėsčių. Užtenka tik sveikai moteriai pagyventi tarp sergančių nuomaru ir ji pati gali įgauti nuomara. Taip kartais ir atsitikdavo Kronštade.

Istorija vienos ligos, ištikusios tikėjimo dėka.

Štai kas buvo 1895 m., Ašėpkovo kai-me, Mokrinio valsčiuje, Gzatsko apskrity, Smolensko gubernijoje.

Vasarą po visą apylinkę vaikiojasi kažin koks Zacharas—pusgalvis, ukininkas, gi-mes toj pačioj apylinkėj. Jį pamatė viena nervinga moteriškė, ukinieškė Vasilisa. Ne-žinia kodėl, ji labai išsigando, griebėsi už galvos ir ėmė šaukti: "vagus, vagis!" Jos šauk-mas sukurstė minią, kuri sugriebė ne-laimingąjį Zacharą ir užmušė. Dėl to atsi-tikimo tarp moterų kilo vaidai. Labiausia nesutiko su Vasilisa kažin kokia Siklitinia, moteris tvirta ir sveika. Vasilisa, jau ir be to nesveika, dar labiau susirgo nuo įvairių rietynių. Jieškodama sveikatos, Vasilisa pradėjo lankyti šventasias vietas, ir tarp kitko aplankė Kolocko vienuolyną, kuris yra Gzatsko apskrity, per dvidešimtį var-tų nuo Ašėpkovo. Į Kolocko vienuolyną iš visur prieina daug "pagadintų" ir isterin-gų moterų. Vienuolynė vienuoliai joms pa-skaito, duoda pabučiuoti ikoną (šventojo paveikslą). Ir kai kurios ligotos moteriškės įgyja, panašiai, kaip tai buvo ant ka-talikių diakono kapo. Todėl ir Kolocko šventojo paveikslas taip pat laikomas ste-buklingu.

Vasilisa nuomario neturėjo. Bet štai 1897 m. liepos 9 d. ji nuėjo į Kolocko vie-nuolyną į šventę. Tą dieną ten ypatingai daug atvyksta moterų, sergančių nuoma-ri. Matydama jas tamping, Vasilisa pati apsiėjo nuomaru. Po keturių mėnesių nuo-maras atsikartojė, ir kaip tik tada, kada stebuklingąjį paveikslą atnešė į Ašėpkovo kaimą ir laikė pamaldas, Vasilisa su-staugė ir suriko, kad ją Siklitinja "pagadi-rusi." Siklitinja atsakė Vasilisai: "Nuodė-mė tau, kad tu taip ant manes kalbi." "Ap-leidai tu mane velniais,"—atsakė Vasilisa. Paskum ji daug kartų šaukdama atkart-ojo, kad Siklitinja ir ją "pagadinusi" ir dar septynis apleidusi velniais. "Ir jie susiroi!"—kalbėjo Vasilisa. —"Ar netikite? Tuomet pažiuėsimė!" Vasilisos pranašavimas paveikė visa kaimą. Daugelis ėmė tikėti jos pranašavimais. Daugelis nervingų mo-terų ėmė nerimauti ir rūpintis, ar tik neat-sitiks joms priepuolis. Vasilisą ėmė vežioti ras vienuolis ir vienuolynus, maudė, skai-tė egzortus, vedė prie komunijos. Semen-vo vienuolynė vienuoliai jai pasakė, kad jos liga ištikrųjų "pagadinimas." Visą tat dar labiau sustvirtino jos tikėjimą, kad ją pagadino Siklitinja.

Bet štai kas įdomu: Vasilisą nuvežė pas vieną vienuolę į Voznesensko vienuolyną.

Ši ją palaimino pašvęsta duona ir aliejumi ir pasakė, kad Vasilisos liga palengvėsian-ti. Pašvęsta duona ir aliejus paveikė kaip vaistas dėl to, kad Vasilisa vienuole tikėjo. Ir Vasilisai kurį laiką tikrai paliko geriau. Bet tikrai kurį laiką. Paskum Vasilisa su-sitiko, vienuolį Marką, kuris skaitydavo isterikėms egzortus. Tas jai pasakė, kad jos liga išėisianti žaidžiamas, ir taip pat davė jai suvalgyti ir išgerti kokių švente-nybių. Kaip Markas sakė, taip ir atsitiko: Vasilisai sugrįžus iš vienuolyno, visoj kai-rėj kuno pusėj pasirodė skauduolės.

Egzortai negelbėjo. Jie Vasilisai tik tvirtino tikėjimą, jog ji pagadinta. Vasilis-a šaukė: "Mane kankina! Daug daug pa-vazarij bus tokių žmonių, kaip aš!" Tie žo-džiai vėl veikė visus nervingus kaimo žmo-nes.

Ir štai pavasarį tikrai ėmė sirgti isterija moterys. Po Velykų 1898 m. viename tik Ašėpkovo kaime pasirodė dešimt isteri-kių ir du isterikai. Be to, ta liga ėmė sirgti apylinkės kaimai. Susirg-davo ir vyrai. Ne-laimingajai Siklitinjai visi prikalbiojo, kad tai ji žmones gadinanti. O liga tikrai išsi-plėtė dėl to, kad kaimuose nervingų žmo-nių nemaža: neturtas, maža žemės ir, ap-skritai vargingas-nelaimingas gyvenimas—gera dirva visokioms ligoms. Susirg-davo vyrai, kurie iš pažiūros buvo labai svei-ki. Ir štai kas įdomu: kai kurie susirg-davo tomis pačiomis ligomis, kurios išgydavo, pavyzdžiui, ant diakono de Pari kapo, kaip antai: priepuoliai, dusuliai, pilvo išpu-timas, rankų ir kojų atėmimas, žaidos. Ki-ti duko, nertėjo, plėšė nuo savęs rubus, ro-vė plaukus, nuldinėjo nuo suolų ant žemės. Moteris, ištiktos priepuolio, turėdavo tiek jėgos, jog šeši tvirti vyrai negalėdavo jų suvaldyti. Po priepuolio ligonys krisdavo ir gulėdavo tartum numirėliai, beveik be gyvybės ženklų. Vieni vemdavo, kiti šauk-davo: "Siklitinja, kam tu mus pražudei!" Ir štai kas įdomu: kai kurie susirg-davo ta-čia, kada atsimindavo, jog kadaise jie nuo Siklitinjos yra gavę kas raguolį, kas rie-sainį, kas duonos riekelę. Net atsiminimas apie tokias priepuolamai ir senai duotas dovanas nervingus žmones veikė kaip nuo-dai. Iš tu dovanų išėjo tas pat, kas iš duo-nos piliulių, apie kuriuos buvo kalbėta, ar-ba iš žemės sautėles ir švento vandens. Duonos piliulės ir vanduo veikė ligonį to-dėl, kad nervingi žmonės tikėjo juos taip veikiant, ir tikėjo, kas juos davė. Taip pat ir čia žmonės tikėjo, kad Siklitinja gadina, ir kad jos dovanos—ne paprastos dovanos.

Isterija Ašėpkovo kaime siautė keletą metų, o tarp tamsių žmonių, kurie tvirtai tiki gadinimu ir įvairiomis stebuklingomis jėgomis, tebesiaučia ir lig šiol.

Stebuklingas tikėjimas re visokias ligas išgydo.

Bet ar visokias ligas galima išgydyti ti-kėjimo įtaigos ir vaizduotės pagalba? Ar galima tuo pačiu būdu išgydyti, pavyz-džiui, baisiąją vėžio ligą? O džioga? O si-filį?

Yra daugelis įvairių ligų, kurios tokiam gydymui visiškai nepasiduoda. Apie tų baisių ligų gydymus tuo pačiu būdu pa-prastai eina tik vienos neaiškios kalbos. Apie tai kalbama iš kitų žodžių. Daug kar-tų tokių išgyjimų atsitikimai tiksliai buvo tikrinami ir patikrinus paaiškėdavo, jog tie pasakojimai neteisingi: tai ligonys tik tam kartui pagerėta, tai visai neįsityta.

Pavyzdžiui, buvo šitoks atsitikimas. Vieną francuzų generolą ištiko stabas. Stabai ištinka dėl įvairių priežasčių. Suau-gusius žmones jie ištinka todėl, kad plysta galvos smegenyse plonutės kraujų gysle-lės. Tai atsitinka todėl, kad tose senių kraujų gyslelių sienelėse neretai prisidaro kalkių. dėl to kraujų gyslelės lieka labai trapios ir negali išsitempti, lygomet į jas patenka daugiau kraujo. Kada siela di-džiai susijaudina, tad širdis stipriau plaka ir smarkiau varinėja po kūną kraują. To-dėl atsitinka, kad į galvą patenka daug kraujo. Nuo to trapios kraujų gyslelių sienelės dažnai ir plysta. Tuomet smegenis apipilia kraujas, o kraujas trukdo jam tei-singai veikti. Jei tat atsitiko toje smegenų vietoje, kuri valdo kuno judesius, jis nu-stoja judėjęs. Kai kada žmogus netenka žado, jei tat įvyko toje smegenų vietoje, kur yra kalbos centras.

(Bus daugiau)

KAIP GYVENA URUGVAJUJE LIETUVIAI "BICIKOMAI."

(Nuo mūsų korespondento)

Montevideo.—Darbo žmogaus kelias vingių vingiais išvingiuoti, likimo išraišgyti. Eini, žmogus, ir galvoji, kur nueisi ir ko susilauksi? Visi einame geresnio gyvenimo tieskoti, bet ne visiems pasiseka tai surasti, nes žiaurūs likimas surašo keliaus ir dionia skaudų mugį. Dauguma iš pažemintųjų stipriai ir atkakliai su likimu grumdami, gyvenimo lygį varą išlaiko, o paaukštintieji, puikybinių nadrasinti, paslyta—ir likimas juos parbloškia.

Kartą, po sunkios ir ilgos darbo jungo išvilktos dienos, sutiktas draugas, užsukau kavinėn-karčiamon, išgerti kavinės alaus, "dulkės dugnan nustumti" ir vargo mintimis pasidalyti. Kaip jau žinoma, karčiamų vaizdas nepavydėtinas: saukimas, rikimas, užesys, lošimai, cigaru dūmai ir tt. Mažumą galima priskaityti prie mūsų klasės pilkųjų darbinių, o daugumą—tai "pitukai" ("pitukais" čia vadinami "šiaudiniais inteligentais").

Viso čia sakto vaizdo "paivaizdinimui" karčiamon įlenda "inteligentas" su "smokingu" apvilktas, dėvi baltas pirštines ir pan. Jo veidas labai skaudaus likimo išvagos, neseniai nukustas, palikta tik maža "ožio barzdele."—vaizduoja atsiskyrėlių, nepaprastą žmogų. Jį lydi būrys laikraščių, pardavinėjusių laikėzu ir vienas "ponas." "Svety" stoji prie bufeto, nusimaina vieną pirštine ir ima guodžiai valgyti savičius. Pagaliau išgeria stiklą kavos su pienu ir išeina. Padarytasias išlaidas apmoką jį lydėjęs "ponas."

Vieni karčiamos klientai į šio "svečio" atsilankymą visai dėmesio nekreipė; kiti gi gardžiai juokėsi; treči ištvirkimu apkaltino jį, bet mudvieju su draugu mintys apsimaukė, širdys suskauto todėl, kad jo veidas labai pažystamas mums buvo. Tai lietuviai: Stasys Guzauskas, gruzdietis. Jaunas, gal apie 30 metų amžiaus vyras, St. Guzauskas yra gimęs ir augęs pasiturinčio ukininko šeimoje. Kai kas pasakoja, kad Guzauskas ešes mokintis Iunigystė, bet dėl tam tikrų priežasčių tikslas ne-

pasiektas, todėl apleidęs tėgavynę ir atvykęs į Urugvajų laimės jieskoti. Budamas šiek tiek pamokytas ir energingų vilčių kupinas, čia jis gavo darbą spaustuviėje ir gyveno rimtą ir tvarkingą gyvenimą. Vėliau, gyvenimui audros siaučiant ir, pak jo draugų, nepasisekimai meilėje Guzausko neteisus pakrikdė ir jis liko "bicikomu," liko gamtos priežiūroje.

Gal pasikeis laikai, gal ateis ta diena, kada žila Guzausko sodybos obelis, nors ir vėo linguojama, paguosten gimusi ir augusi "gaspadouka"; gal lengva Lietuvos žemelės velėna priglaus po svetimus pasaulio kraštus išblaškytą savo sunų! O gal pilsieis čia pat Urugvajaus tolotoj žemėj niekeno netrukdomam poilsiui pasilikti...

Apart Guzausko, yra dar ir daugiau lietuvių, kurie gyvena "gamtos priežiūroje." Stai: Adomonis (vardo nepamenu), berods yra kuniškis; Leonas Kazlauskas ir Petras Jasinskis. Pastarasis yra vedęs, turi žmoną, dvi dukteris ir sunų, bet šie, tėvui perdaug alkoholi vartojan, nuėjo savo keliais, o jis liko miegoti po giedriu dangum. Renka senus popierius nuo gatvių, juos parduoja, išgeria ir miega kur papuola: šalygatvėje ar kitur kur radęs žemesnę vietą.

L. Kazlauskas, berods, iš Lietuvos atvyko į Braziliją, o iš ten į Urugvajų. Buvo ir via "smarkus" komunistinės literatūros platintojas ir agitatorius, bet... platina ir nuolatina, agituoja... ir nuagituoja.

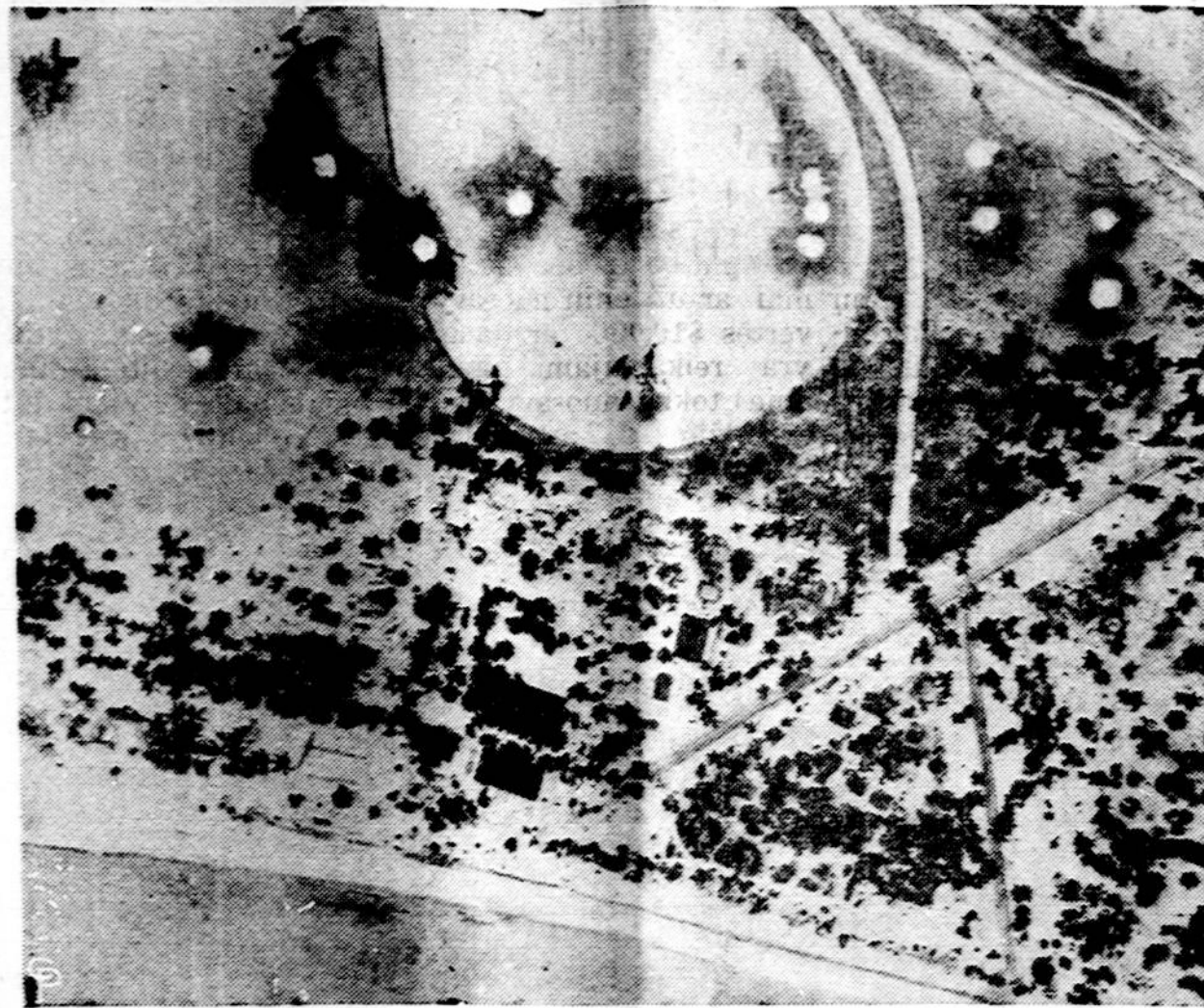
Adomonio nelaimės priežastimi esanti nenusisekusi meilė.

Visi jie gyvena likimui atsidave ir minta kaip tie paukščiai, kurie "nei sėja, nei piauna, bet žyvnastį gauna."

Tai tokia žmogaus dalia kapitalistinei santvarkai viešpataujant: nuo vilko bėgdamas ant lokio pataiko. Smilius.

Berlyno radijas paskelbė, kad "apvalant" vokiečiams Dalmatijos pajurį, buvo užmušta 1,000 Jugoslavijos partizanų, kurių tarpe rasti 3 britų karininkai.

Čia Buvo Baisiai Kruvina Kova

Šiame vaizdely yra parodyta Tarava sala Gilberto salyne, kur pereitą savaitę išlipo Amerikos marinai. Kova buvo baisiai atkakli ir nuostolinga. Amerikiečiams išlipus iš laivų ir brendant į pakraštį, japonai šaudė kaip pašėlę, ir daug mūsų karžygių krito. Bet musiečių laivų ugnis ir smingamieji orlaiviai galų gale japonus išblaškė. Jie pasitraukė į kitą pakraštį ir dabar musiečių atakuojami žudosi, darydami sau "hara-kiri," tai yra, persipiaudami sau pilvus ir išleisdami žarnas. Toks žudymosi budas pas tuos barbarus skaitosi didelė "garbė." Vaizdelio viršuje parodytas apskritas plotas, tai japonų skraidykla, o balti taškai aplink ją, tai sprogstančios bombos iš musiečių bombanešių. Šitos salos guli vidury Pacifiko.

IVAIRENYBĖS.

Nigerija, Britanijos posesija Afrikoje, yra septynius kartus didesnė negu pati Anglija.

Nigerijos žemės plotas užima 372,674 keturkampes mylias. O Anglijos tik 50,814 keturkampių mylių. Nigerija turi 20,762,000 gyventojų, gi Anglija prieš karą turėjo 38,173,950.

Taip vadinama Potato upė, kuri teka per Britų Gvinėją Pietų Amerikoje, turi 300 pėdų pločio krotį (vandens kritimą). Krokis krinta 840 pėdų žemyn ir perplaukęs per girias išsilieja į Karibijos jūrą.

Belgijos Kongoje, Afrikoje, yra Waturi vardu juodveidis, kurio ugis yra 8 pėdų.

Jungtinėse Valstijose saulėtekis pirmiausia pamatomas Maine'o valstijoje, Katahdino apskrity.

Buliai, esą, neatskiria spalvos. Raudona vėliava bulio neerzina daugiau, kaip juoda, sako žinovai.

Jungtinėse Valstijose červyukai gaminami 142 skirtingų didžių.

Apsaugojimui nuo žiurkių Windsorų rumų Anglijoje, yra užlaikomas specialis ir gerai apmokamas žmogus.

Sv. Onos de Beaupre maldenami, kuris randasi už 22 mylių nuo Quebec'o, yra tokis nepaprastas pastatas, kad tuktančiai amerikiečių aplankio jį kas metas.

Borneo saloje esą tokių gvvačių, kurios laipioja medžiais kaip voveraitės ir žmogui pamačiusios šoka iš medžio ir jį užnuodija.

Graikų daktaras Akrom pradėjęs praktikuoti fumi-gaciją dar 473 m. prieš Kristų. Jis degindavęs tulius augalus, turinčius aromatų.

Proporcionaliai palyginus su kitais gyvūnais, krokodilų ir aligatorius turi mažiausią smegenų sulyg savo dydžio.

Marev kalnas, kuris randasi New Yorko valstijoje, turi 5,344 pėdas aukščio ir yra aukščiausias kalnas toje valstijoje.

Suaugusio žmogaus smegenų ląstelių (celių) nėra nei kiek daugiau, kaip kad buvo pas užgimusį kūdikį.

Kad pagaminus vieną svarą medaus, bitės turi aplankyti 6,000,000 žiedų, turinčių nektaro.

Nuo aukščiausio žemės iškilimo iki žemiausio žemės įdubimo esą 12½ vertikales mylios skirtumo.

Paprastai vadinami "Camels hair" šepetukai yra daromi iš voveraitės uodegos plaukų.

Vėžlys (čerepokas) galis sudėti 150 kiaušinėlių ir pušę valandos laiko.

Senovėje gintaras buvęs žmonių nešiojamas tam, kad apsaugotų juos nuo aprauginimo ir nuo ligų.

Kažadoje randasi upė vardu Churchill. Ji įteka į taip vadinamą Hudson Bay, prie Fort Churchill.

Golfstromas (šiltoji jurių srovė), kuris teka Atlantu pro Jungtines Valstijas, datuo 5 mylias per valandą.

Minneapolis viešasis knygynas yra pirmutinis Amerikos knygynas, kuris įrengė specialų vaikams skyrių.

Alaskos indėnai ir eskimosai per metus užmuša apie 35,000 briedžių, iš kurių jie turi maisto ir apsirėngimą.

J. D. T.

Sako, Pramonė Siekia Totalitarizmo.

Buvęs Tennessee Valley elektros įmonės pirmininkas, Dr. Arthur Morgan, kalbėdamas Baltimorėje pasakė, jog Amerikos industrija vedanti kraštą į totalitarizmą. "Ne valdžia, bet pramonė stumia šią šalį į totalitarizmą," jis sako.

Kas yra totalitarizmas? Tai yra tokia santvarka, kur viskas turi būti aukojama valstybei, kur atskiro asmens reikalai neturi jokios svarbos. Tokia santvarka šiandien yra Vokietijoje, Rusijoje, Japonijoje ir kitose diktatuose. Kalbėdamas apie Ameriką, kalbėdamas sako: "Čia arba valdžia pasims į savo rankas pramonę, arba pramonė pasims į savo rankas valdžią."

Petronėlė Lamsargienė
Užlaikau visokių vasų nuo rožių, nuo jų kyla ir nuo kaulų gėlimo. Taipgi turiu Galingą Gydymo Mostą nuo Reumatizmo, kurie turite kokių nesusveikimus, kreipkitės, duosiu gerą patarimą ir busi patenkinti. (-)
PET. LAMSARGIENĖ
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

PAJIESKOJIMAI
Pajieskau savo pusbrolių Jono, Kazimiero ir Kajetono Kaberų. Jie kilę iš Kainasgalių sodžiaus, Kauno gubernijos. Aš esu kilusi iš Mitašų sodžiaus, Subačiaus parapijos. Labai norėčiau su jais susitikti. Kas juos žino, malones man pranešti jų adresą, arba jie patys prašomi atsiliepti. Zofija Andriukonytė, (49)
4040 Toxedo, Detroit, Mich.

Pajieskau Justino Ovziuno-Bauk. Pirmiau jis gyveno Pittsburgh, Pa. Iš amato rubsiuvis, buvęs baltimoretis. Jis pats ar kas apie jį žino, malonkute suteikti man žinią, už ką busiu labai dėkingas. (50)
Antanas Kureljaitis
632 W. Lombard st., Baltimore, Md.

Namas Parsiduoda.
3 seimynų, 5-6-6 kambarių, 3 h. w. heaterių, arti Franklin Parko, Dorchesterio, \$5,900, lengvos išlygos. Savininkas: A. Landau, (49)
682 Blue Hill ave., Roxbury
Tel GAR 1737

PARSIDUODA FARMA
55 akrų žemės, 20 dirbamos, o kitas gražus miškas. Keturių kambarių staba ir didelis garažas, du vištininkai. Parsiduoda pigiai. (49)
Adam Waitkunas,
112 A. Canterbury, Conn.

Sv. Joro Evangelija.
Ir daug kitų gerų skaitymų veltui, už prisuntimą antraso. Rasykit: H. Miller, 1816 Wellington, Chicago 13, Ill. (52)

DEL RAUMENU SKAUSMU GAIK PAIN-EXPELLER
nuo 1867 metų... patikimas šeimos tepalas
Lithuanian - 42

TIKRAI GERI PREPARATAI
ALEXANDER'S CASTILE OLIVE OIL SHAMPOO
padarytas iš tikrojo Castile muilo. U. S. P. Ispalva pleiskanas ir visokių kitus nešvarumus ir sustiprina odą. 60c. už bonką.
ALEXANDER'S HAIR REFRESHING TONIC
Alieju ir Oda Gydančių Vaistų Mišinys. Rasytinis gydymo dalykas. Padidina ir Odos gyvimą. 60 centų už bonką.
Pasizymi savo gerumu. Pristundam per Paštą į visas dalis Suvienytų Valstijų.
ALEXANDER'S CO.
614 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Iš Pietų Amerikos

Brazilijoje veikia 5 lietuvių mokyklos.

Sao Paulo.—Lietuvos lėšomis Brazilijoje tapo patstatytos 5 mokyklos. Trejuose rumuose dabar veikia p.anciškių davatų veda-mos lietuvių mokyklos, o dviejuose—Lietuvių Sąjungs Brazilijoje.

Vieną mokyklą vadovavo kn. S. Grigaliūnas, bet jis jau išvyko Urugvajun.

Argentinoj prasidėjo pavasaris.

Argentina randasi antroje žemės kamuolio gale, todėl kai pas mus buna vasara, tenai buna žiema; o kai dabar pas mus ateina žiema, tai pas juos pavasaris, ateina vasara.

Juozas Rutkauskas rašo iš Ibių salų, kad tenai dabar pavasario pradžia atnešė devynias gamtos grožybes. Medžiai pasipuošė įvairiaspalviais žiedais. Keliolika lietuvių ukininkų šoje Entre Rios dalyje, galima sakyti prie pat Buenos Aires, puikiai verčiasi paukštininkyste, daržovėmis, vaisiais, bitininkyste, žuvininkyste ir tt. Visas susisieki-mas palaikomas valtimis: krautuvėn, mokyklon, kapiny-nan, paštan, policijon ir taip toliau.

Parvažiuodamas iš darbo mirė lietuvis J. Baltrunas.

"A. L. Balso" korespondentas praneša, kad Berisomieste, Argentinoje, iškilmingai tapo palaidotas Jor-nas Baltrunas, 43 metų amžiaus, kilęs iš Viduklės valsčiaus, Domeikių kaimo. Mi-

ris jė širdies liga, važiuodamas iš darbo. Didžiusiame ruliudime Argentinoje liko žmona Ona Pupelytė-Baltrunienė, duklė Felicija, sekan-tį metą baigianti pedagogi-gės mokslo ir Monika, šešto skyriaus mokinė, kurios namytė gyvena savuose namuose Berise.

Carbe sužeistas mirė Edvardas Šavelis.

"A. L. Balso" pranešimu, Buenos Aires mieste prie darbo buvo mirtinai sužeistas ir mirė lietuvis Edvardas Šavelis.

Velionis buvo 32 metų amžiaus, kilęs iš Utenos apskrities, Malėtų valsčiaus, Palajų vienkieniu. Argentinoje liko pusbrolis ir daugybė draugų, kurie jį palaidojo Chacarita kapuose.

Ištrėmė Petrą Simonavičių.

"A. L. Balsas" rašo, kad Petras Simonavičius ir keliolika kitataučių Argentin-os valdžia ištrėmusi į teritoriją Santa Cruz, nes dėl karo neįmanomas jų deportavimas dėl prasižengimų moralybės įstatymams.

Sveikata—Brangiausias Turtas.

SVEIKATA LIGONIAMS
Pamokins but Sveikais.
Gydymas visokių ligų Saknimis, Augmen ois, Zievmis, Ziedais, Sėklomis ir Lapais. Joje telpa 311 vardų visokių augalų lietuviškai, angliskai ir lotyniskai, ir paaiškinti kokią ligą gydo ir kaip reikia vartoti. (Prašau iš Kanados štampu nusiųsti. Kanados doleris dabar tik 80 centų.) Kaina su prisuntimu \$1.00. Pingus geriausia siųsti Money Orderiu, arba poierpiu dolerį laiške. Adresas: (-)
PAUL MIRALASKAS
140 Athens street,
SO. BOSTON, MASS.

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE?

Knygoje aprašomi Dievai, pradėdant nuo saulės garbintojų iki pat krikščionių gadyne.

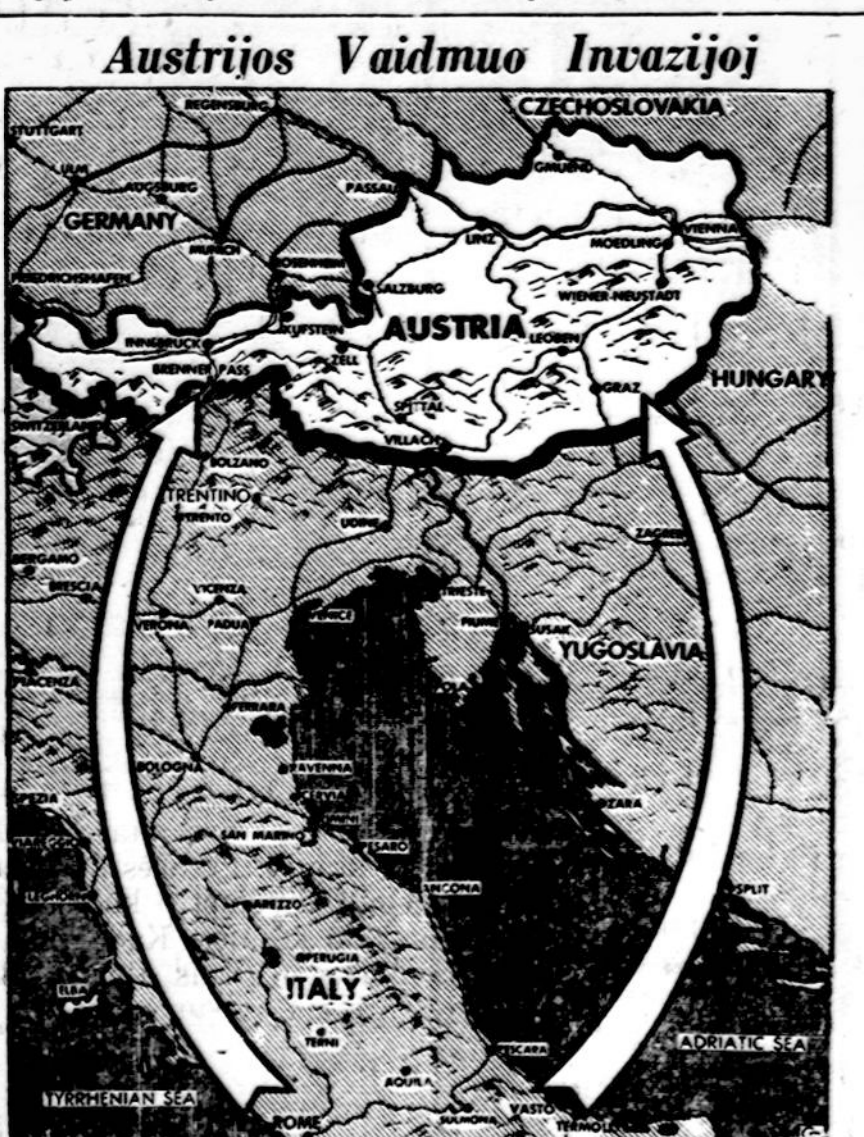

Ypatingai dabartinės krikščionybės gadyne kiekvienas turėtų perskaityti, nes tik tada galės išsiaiškinti Dievo buvimą. Knyga didelio formato, turi 271 puslapį. Kaina popieriaus spaudais 1.00, audimo aud. \$1.25. Pingus galima siųsti poierpiu dolerį arba "Money Order". Adresuoti sekanti:
KELEIVIS, 636 Broadway, So. Boston, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai akaiykite "Naujienas". "Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite "Naujienas" šandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (Mimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00. Money Orderį ar čekį siųskite!

"NAUJENOS"
1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Busipatiniimui kopiją pasiųskite poštui

Maskvos konferencija pradžioje Austrijai pilną laisvę ir atvirai pasiūlė jos žmonėms sukilti prieš nacių diktatūrą. Iš to kai kas daro išvadą, kad alijantai gali planuoti veržtis per Austriją į Vokietiją. Kaip parodo dvi baltos rodyklės, alijantai galėtų tai padaryti eidami dviem keliais—per Italiją ir per Balkanus.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

BUKIME RAMUS.

Proto ramumas yra išminties pažiba. Tai yra pasekmė ilgų ir kantrių pastangų savęs valdyme.

Žmogus, kaip išmintingiausia esybė, būna ramus pagal savo išsitobulinimą ir kitų supratimą. Kuomet jis išvysto teisingą supratimą ir mato vis aiškiau ir aiškiau vidurinį dalykų sąryšį, jis supranta priežasties veiksmą ant pasekmės. Tuomet jis paliečia triukšmą, kvailystes daręs, sielvartą ir savo nervus bereikalo kankinys. Jis paliečia lyg svarus, pastovus ir rimtas.

Ramus žmogus, išmokęs save valdyti, žino kaip prie kitų prisitaikyti ir kaip su jais apsieiti. Tokį žmogų kiti gerbia ir žino kad iš jo ramaus būdo ir rimto užsilaikymo galima daug ką patirti ir pasimokinti. Juo žmogus tylesnis, juo jis mažiau ir tyliau kalba, tuo didesnę jo ietekmę, didesnis pasiseikimas. Rimti, gerai išlavinti ir kultūringi žmonės nekuomet nesikarsčioja, nešaukiau ir demonstruodami garsiai nekalba. Net ir paprasti biznierių pamato, kad geriau kontroliuojant liežuvi ir daugiau toleruojant kitų nuomonę, jų biznis pagerėja.

Rimtas ramus ir mandagus žmogus yra netik visų gerbiamas, bet kartu ir mylimas. Jis yra, tarsi pavėsy duodas medis vasaros karšty, arba prieglaudą duodantis ola laike audros. Nes kamgi nepatinka balansuotas gyvenimas, malonus budas? Visiems. Panašaus būdo žmonėms nedaro skirtumo, ar lyja, ar giedra, ar kitokios gyvenimo permainos juos sutinka, jie visuomet užsilaiko ramiai, šaltai. Tai brangi charakterio lygsvara, kurią paprastai vadiname rimtumu, yra tikrai kultūros atspindis. Toks charakteris yra taip pat brangus, kaip ir išmintis: jis yra labiau pagaiduojamas negu auksas.

Kaip daug žmonių suteršia ir suardo savo gyvenimą, nugarmdina laimę ir viską kas tik gyvenime yra malonu, per savo nesuvaldomą liežuvį, per eksploduojantį savo pobūdį! Jie išsunaikina charakterio lygsvarą ir dažnai pralieja daug nekalto kraujo. Gal didesnę dalis visos žmonijos sugriauša sa-

vo gyvenimą dėl susivaldymo stokos. Ji grumiasi su nesuvaldomu užsidegimu, yra nekantri, apimta abejonės ir nerimasties.

Audringos, nesuvaldomos sielos, žinokite, kad tik protingas žmogus, kurio mintys yra valdomos, gali savo aistras sukontroliuoti. Imkite iš jo pavyzdį ir visuomet bukite ramūs.

J. A.

CHICAGOS MOTERŲ VEIKLA.

Mes, chigagietės, turbūt pralenkiam visų kolonijų moteris savo veikimu. Beveik visų sričių laikraščiuose pilna žinių apie mūsų nuveiktus bei užsibrėžtus darbus. O gal ir kitų kolonijų lietuvės daug ką nuveikia, tik nėra kam jų nuopelnus aprašyti. Tai yra labai apgailėtina, nes mums, Moterų Skyrių skaitytojoms, yra labai įdomu žinoti ką kitų kolonijų moterys veikia.

Mūsų, chigagiečių veikimo centras yra Lietuvių Auditorijoj. Veikliausia gi moterų grupė, tai Lietuvių Šeiminių Raudonojo Kryžiaus Vienetas, kuriam vadovauja gerai žinoma radijo vedėja, Sophie Barcus. Čia kiekvieną antradienį susirenka šeiminių, pašvęsdamos dieną Raudonojo Kryžiaus darbams. Apart bandų vystymo, maskų žaidimo ir kitų dalykų gaminimo, vienoto moterų ruošia visokius parengimus. Dabar yra nutarta gruodžio 12 dieną Lietuvių Auditorijoj, rengti Raudonojo Kryžiaus nauda vakarą. Pirmą programos dalį atvaidins maskolaikų grupė, o antra dalis bus pašvęsta koncertui. Apart vienoto choro dalyvauja ir kiti chorai, solistai, muzikantai ir šokėjos. Visas pelnas skiriamas Raudonajam Kryžiui.

Chigagietės.

KARO IŠLAIDOS SUMAZĖJO.

Washingtono valdžio pranešimas rodo, kad per spalio mėnesį karo reikalams buvo išleista \$7,105,000,000. Tai yra 107 milijonai dolerių mažiau, negu mėnesį prieš tai išleista. Bendrai imant, per spalio mėnesį karo išlaidų buvo po \$273,300,000 kiekvienai dienai, kas reiškia \$4,100,000 mažiau negu buvo mėnuo prieš tai.

Iš Hollywoodo Gyvenimo

Kairėje matosi Hollywoodo aktorė Lana Turner, kuri per išėjusius metus buvo pasitraukusi iš filmų. Per tą laiką ji tapo motina. Dabar ji vėl sugrįžo filmų gamyboje, iš dešinės parodyta aktorė Marlene Dietrich.

Vėliausios Mados Apsisustai

Iš kairės matosi juodo aksomo apsiaustas; vidury parodytas vatinis apsiaustas su kinietiška įtaka; dešinėje—palaidas juodo aksomo apsiaustas. Tie apsiaustai gariausia tinka vakarui.

VĖLIAUSI IŠRADIMAI.

Nedūžtami "stiklai".—Celanese Corporation of America praneša išradusi būdą gaminti iš plastikos puodus ir kitokius indus, kurie persiūviečia kaip stiklas, tačiau nedūžta ir nesusprogdina nuo šaltio bei karščio. Tas išradimas jau užpatentuotas.

Vitaminas B.—National Health Institutas skelbia, kad bandymai parodė, jog vitaminas B gydo anemiją (mažakraujystę) ir atstato baltas celes, kurias naikina vadinamieji "sulfa" vaistai.

Džiovinama mėsa.—Wilson & Company pradėjo gaminti dehidruotą (džiovinatą) mėsą, kurią užtaiso visais sveikatai reikalingais vitaminais. Toks maistas esąs labai patogus armijai, nes neužima daug vietos. Dėžutė kaip kortų kaladė gali būti atmirkyta ir jos užteks penkiems kareiviams pavalgyti.

Stiklams sluostyt popiera.—Union Oil of California išvystė valomąją popierą, iš kurios gaminami abrusai stiklams sluostyti. Jie labai gerai stiklą nuvalo ir nepalieka jokių paku.

Vaistas nuo džiovos.—Iki šiol aiškus vaisto nuo džiovos nebuvo. Bet dabar Abbott Laboratorijos išvystė vaistą, kuris galės džiova sukontroliuoti. Laboratorija pavadino jį "sulfone" (ne "sulfa").

SVEIKOS VISOS BARBORELĖS!

Ta mūsų Barbora, nei plona, nei stora; Sau viena našlauna, Nes vyro negauna.

Nors visos Barbaros Paprastai yra storos, Bet šita laibutė Ir nosis smailutė.

Kad gavo tą vardą, Ramybė jai ardo: Barbė tik vadina, Jos garbė gadina.

Sako, tai seniausias, Tas vardas prasciausias; Geriau pamainytum, Jo nusikratytum.

Bet mano mamytė Buvo Barborytė— Tą vardą mylėsiu, Nors dėl jo kentėsiu.

Mama sugalvojo, Man ji dovanavo, Prie krikšto uždėjo, Nes labai mylėjo.

Tat šiandien Barbutės Jau bukit linksmutės, Kaip pukai sniegeliu, Ka guli ant kelio...

Dėl šito vardelio Baltai puoš takelį, Kur vaikšto Barbaros, Kaip plonos, taip storos.

Kad jos but garbingos Ir meilios, laimingos, Kad vyrai godotų, Prie savęs vyliotų.

Barbora Gurskienė.

NUMATO DEMOKRATIJOS JĖGŲ SU KOMUNISTAIS SUSIKIRTIMĄ.

Tulas J. V. Richfield Bostono "Herald" rašo, kad tarp demokratijos ir komunizmo turės įvykti didelis konfliktas. Jis sako: "Suglaudus, mano tėvis yra toks, kad mūsų karo tikslas yra išnaikinti žemės paviršius, kurio priešais teisėtai ams: laisvei. Ir nėra skirtumo, ar tos piktos jėgos randasi Vokietijoje, Japonijoje, Italijoje, Ispanijoje, Rusijoje ar net Jungtinėse Valstijose — vis tiek jos yra tikrasis demokratijos priešas. Todėl, anksčiau ar vėliau, mes turėsime su komunizmu susiremti, ir rezultatas turės būti toks, kad arba Rusija turės pripažinti teisėtą asmens laisvę, arba Anglija ir Jungtinės Valstijos turės įsileisti totalitarizmą. Nes šiais laikais pusė pasaulio negali būti vergijoj, o kita pusė laisva, taip kaip Jungtinės Valstijos negalėjo būti Lincolnio laikais."

Francuzijoj Eina 70 Slaptų Laikraščių.

Jie turi apie 10,000,000 skaitytojų.

Associated Press žiniomis, vokiečių okupuotoj Francuzijoj dabar eina apie 70 "požemio" laikraščių. Žodis "požemio" reiškia, kad tie laikraščiai yra leidžiami nelegaliai, slapta. Jie turi apie 10,000,000 skaitytojų. Ir išrodo, kad šita "požemio" spauda Francuzijoj yra gerai organizuota, nes nuo jos yra paskirtas vienas atstovas prie Patariamojo Francuzijos Vadavimo Seimelio Alžyre. Jis yra profesionalus laikraštininkas.

Kas yra nematomas mėlynas? Policistas, kada tave užpuola bomai.

TĖVYNĖS ILGESYS.

Ilgu, ilgu man be tavęs, Brangioji tėvyne; Tu buvai linksmybė mano, Gimtine šalele.

Ilgu, ilgu man be jūsų, Paukščiai čiuibuočiai. Jūs mane ten nuraminot, Kada aš liudėjau.

Taipgi ilgu man be jūsų, Valstiečių dainelės. Jūs aidai linksmai skambėjo Vėlai vakarėly.

Ir tavęs ašen ilgiausio, Lygioji lankelė; Kaitrią dieną šieną pioviau Plienine dalgele.

Pasiilgau taipgi savo Juodberio žirgelio, Kurį gražiai pabalnojęs Jo jau pas mergele.

Jonas Kubilius.

BALTAS MANO ŽIRGAS.

Baltas mano žirgas, šilta vasarėlė, dunda kelias vieškelėlis—tai valia, valuzė!

Man valia mylėti, man valia dainuoti—skamba dainos, meilės, dainos, viesulus pralenkia.

Jei pralengt—didingai, jei prapult—garbingai! Dumk: žirgeli aivarėli—mums toli dar joti!

Kazys Inčiūra.

LIETUVA.

Tu buvai išdidi ir galinga, Kunigaikščių plati Lietuva; Ir drebejo totoriai, Maskva; Ir kiti mūsų priešai gausingi. Ta galybė išsprudusi dingo, Nukamavo nelygi kova. Ir buvai prislegta, nelaiminga Krūvinų baudžiavų Lietuva. Atsikelei graži ir džiaugsminga, Nors papludus kraujo, bet laisva. Iš vergijų išėjus gyva—Taip, tu esi gyvenimo vingiais Vis laisva, išdidi ir galinga Amžiną amžina Lietuva.

J. Aistis.

JUOKAI.

PRIE JOS BUTŲ GERIAU.

Ponas Zet: Ar tamsta girdėjai, kad mano draugas Šriubas nusišovė dėl nelaimingos meilės?

Senmergė: Et, jau sakau, tie vyrai niekad nežino prie katros kreiptis...

JOS GERŲJŲ PUSĖ.

Motina: Gaila, kad mano dukterė netokia kaip aš...

Busimas žentas: Už tai gi aš ją ir pamylėjau.

"Keleivio" Knygu Katalogas

Istorija, Kritika, Polemika, Beletristika, Poezija, Jumoristika ir kitos. Visos geros, visos įdomios ir naudingos.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Bažnyčia sako, kad buvo, o mokslas sako, kad nebuvo. Jeigu buvo, tai kaip? Nėra butų galėjęs surinkti į vienas dienas visą visą žmonių, kurie gyvena išimtyje po visą žemės kamuolį? Kaip jis galėjo tuos gyvūnus prastoj savo arkoj sutalpinti? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tes vanduo dar yra? Kaip iš Nojaus šeimos galėjo atsirasti po trano juodveidžiai ir kitų veislių žmonės? Šitie ir similiai kiti klausimai, kuriuos negali atsakyti jokis kunigas, yra nuosakiai ir aiškiai išdėstyti šitam veikalė. Knyga be galo įdomi. Kas žodis—tai faktas, kas sakiny—tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kaina 25c.

LIETUVIŲ SEIMYNOS ISTORIJA JUŠKEVICIAUS DAINOSE.

Jei nori žinoti, kaip senovėje lietuviai gyveno, tai perskaityk šią knygą. Iš jos sužinosi, kad vyrai turėjo daug pačių, o žmonos po kelis vyrus. Labai užimanti ir pamokanti knyga. Su paveikslais. Kaina 50c. Audeklo apdaruose 75c.

BYLA DETROITO RATALIKŲ SU SOCIALISTAIS.

Dalijant Detroito lietuvių socialistams plakatus netoli nuo bažnyčios, kunigo pakurstyti brostvininkai užpuolė juos ir žiauriai surusė. Socialistai iškėlė užpuolikams bylą, kuri ir yra šioj knygojė aprašyta, su visais teismo rekordais ir liudininkų parodymais. Kaina 25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA.

Labai įdomi knygojė šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardumas. Kaina 10c.

MATERIALISTISKAS ISTORIJOS SUPRATIMAS.

Ši knygojė aiškina proletariato filiozofijos mokslą. Jei nori žinoti, kas gimdo pasaulįje įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šią knygę. Kalba labai lengva. Knyga protaujantiems darbininkams neapkeikiamoji. Kaina 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA.

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės būti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c.

EILĖS IR STRAIPSNIAI.

Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės daugybė straipsnių, juokų ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina 25c.

AMERIKOS MACOCHAS.

Arba kaip Romos katalikų kunigas Hans Schmidt New York'e papovė savo meilužę, Oną Aumulleraitę. Knygoj su fotografais atvaizdais. Kaina 10c.

DĖLKO REIKIA ŽMOGUIT GERT IR VALGYT?

Valgyti ir gerti reikia dėl to, kad norisi, atšaus nepagalvojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be valgyti žmogus silpsta? Ir dėlko vienas maistas duoda daugiau spēkų, kitas mažiau? Dėlko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Kodėl jam reikia riebalų? Šiuos klausimus suprasi tikrai iš šios knygojės. Parašė D-ras G-mus. Kaina 15c.

PEKLA.

BROŠIURA SU PEKLOS ŽEMELAPIU IR KITAIS PAVEIKSLAIS. Parašė A. M. METELIONIS. Knygai gėsdina tamsuosius amžina peklos ugnimi ir už pinigų apsimą kiekvieną kančią pragaro liepsnose. Bet šios knygos autorius parodo, kad visa tai yra melas ir apgavystė, nes peklos višai nėra. Jisai parodo, kad toj vietoj, kur Biblija sako buvus kitąsyk pekla, dabar kopastat auga. Ir pridėtas "peklos" žemėlapis tatau patvirtina. Kaina 25 centai.

Knyga gaunama "Keleivio" Knygynne.

Adresas: "KELEIVIS" 636 BROADWAY, SC. BOSTON, MASS.

Taipgi ir pas A. M. METELIONI 7747 Navy Avenue, Detroit, Mich.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ISTORIJA.

Šitas veikalas parodo, kaip nuo 1905 metų revoliucijos Lietuvos spēkos vedė kovą su caro valdžia, ir kaip tuo pačiu laiku kunigai tą valdžią rėmė ir gynė. Kaip pasaka revoliucijos rėmė visų, kad Lietuva likos paįjiosuota iš po caro valdžios ir kaip ji buvo apskelbta respublika. Pridėtas didelis spalvuotas žemėlapis parodo atseiktos nepriklausomos Lietuvos ribas ir kaip šalis yra padalyta į apskrėtis. Tai yra vionatinė knyga, kuri parodo, kaip gimė Lietuvos Respublika. Čia telpa vis svarbesni dokumentai: Steigiamojo Seimo nutarimai, taikos sutartis su bolševikais, sutartis su latviais, aprašymas visų mūsų su lenkais ir tt. Yra tai ne knyga, bet tiesiog žibintuvas, kuris apšviečia visą Lietuvą iš lauko ir iš vidaus. Kaina \$1.00

DZIAN BAMBOS SPICIAI.

Ir kitos fonės. Daugiau juokų, negu Amerikoj mūsų. Šioje knygoj telpa net 72 "Dzian Bambos spiciai", eilės, pasikalbėjimai, humoristiski straipsniukai ir juokai. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

APIE DIEVĄ, VELNĄ, DANGŲ IR PRAGARĄ.

Parašė garsus Biblijos kritikas Ingersolas. Kaina 25c.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoj telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiskos, revoliucionieriskos, tautiskos, humoristiskos ir laisvaminiskos. Visos skamios, visos geros. Tinka visokiems apvaikšiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

PAPARCIO ZIEDAS.

Ir keturios kitos apysakos: (1) Neuzistikinta Vyras; (2) Zydinti Gira; (3) Klaida; (4) Korekta. Jos nurodoma kaip žmonės paikai tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. 15c.

LYTISKOS LIGOS.

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė D-ras F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir papildyta laida. Kaina 25c.

ALKOHOLIS IR KUDIKIAI.

Arba kaip tėvų vartojami svaiginamieji gėrimai atsiliepija jų vaikams. Kas yra arba tikisi kada nors būti kudių tėvais, būtinai turėtų perskaityti šią knygę. Kaina 10c.

"Keleivis," 636 Broadway, South Boston, Mass.

Nušautojo Atsiminimai

Tikras atsitikimas iš laikų rusiškos revoliucijos.
Parašė Aleksandras Amfiteatov.

"Tamista klausė mane, kaip aš praleidau pereinamąsias kalėdas? Drauge, praleidau jas labai blogai. Gulėjau tuomet kape."

"O kaip tamista ten patėkai?"

"Labai paprastai, ir dargi pagal įstatymus. Tamista juk žinai, kaip žmogus kape atsiduria? Kaip numirėlis!"

"Atleiskite, gal turiu garbę su dvasia kalbėti?"

"Ne, timista nekalki su dvasia, nors gana daug žmonių yra, kurie nieko daugiau nenorėtu, kaip ta, kad aš būčiau dvasia. Dalykas yra tame, kad aš prieš Kalėdas, tai yra, 24 d. gruodžio, 1905 m., ketvirtą valandą po pietų, likau nušautas aikštėje prieš Katedrą. Jakutsko mieste, nušovė mane pulkas kareivių, saugojantis prasikaltėlius..."

"Nušautas?..."

"Tai tamista netiki?"

"Teisybė sakant, tokį atsitikimą mačiau ikišiol tik ant scenos, lošiant melodramą 'Don Caesar de Basan'."

"Vienok dalykas su manim yra taip, kaip tamistai pasakojo: likau nušautas — gyva imetė mane į kapa — o šandien sėdžiu prieš jus, linksmas, smagus, geriu kavą ir rukau cigaretes..."

"Tai tamista, matyt, blogai nušovė..."

"Ne, nušovė mane neblogai; kodėlgi turėčiau peikti tuos karžygiškus vaikėzus? Nušovė mane tikrai, prisiekiu. Mane pervėrė keturios kulkos. Tingiu tikrai išsireidyti, o parodyčiau tamistai visas keturias žaizdas, netikėli Tamošiau! Bet, tiesa sakant, buvau laimingas, žaizdos buvo tikrai minkštos — o kulkos buvo perldinios klaurai: puikiųjų organų nesužeidė, o kaulų irgi nepalaužė. Bet užtai nutekėjo kraujas! Baisu ir atsiminti! Pilnas viedras!"

Dalykas atsitiko štai kaip: gyvenau aš tuomet ramiai, kaip mokytojas Jakutskie. Pildydamas savo, mokyto-

jau pareigas, stengiausi išskirti savo vienuoliams, latviams, kad "Tiktai kovoj įgyti tu savo tiesas," kaip pasakyta toje dainoje... Tik- tu revolucionieriumi, kokių šiandien esu, nebuvau dar uomet ir nei nesiskaičiau save tokiu. Aš buvau tikrai prijauciantys, buvau piliečiu, dainuojančiu revoliucij- inės dainas ir nešančiu rau- doną vėliuką. Garsiuose "laisvės metuose" dainavau aš, gal, kiek garsiau už ki- tas; nešiau augščiau iškeles ir su didesniu karžygiškumu raudoną vėliuką. Ginkluotas maistas nepasiekė mus, tuo- tarpinės valdžios neįsteigė- me, respublikos neapsaukė- me. Mes kėlėme revoliuciją tikrai žodžiais miesto val- džios ribose, tai viskas. Vie- nok nepaisant to, likau aš ir dvylika mano draugų, ku- rie vaikščiojo kartu su rau- donu vėliuku, nušauti, vaka- re 24 d. gruodžio, ir įmesti į grabę ant katedros ple- ciaus. Aš prisikėliau iš nu- mirusių, bet dvylika mano draugų liko aname sviete. Taip, toki tai istorija.

Atsimenu dar gana gerai tą atsitikimą. Sėdėjau tuomet ramiai sau namieje ir peržiūrėjau sąsiuvas mano mokinių. Staiga pasirodė prieš mane baidyklė — kazo- kas.

"Tamista, turbūt, esi mo- kytojum?"

"Taip, aš esu mokyto- jum."

"Eik šian!"

"Kur?"

"Valdžia prisako, eik šian!"

"Kokia valdžia?"

"Nežinau. Eik šian!"

"Tamistos valdžia?"

"Ne. Eik šian!"

"Bet jeigu aš neklausy- siu?"

"Tada nuvarysiu tamistą su nagaika. Eik šian!"

Rustus žmogus... rusti kalba... rusti nagaika... Tai argumentai, ant kurių gali- ma atsakyti tik su revol- veriu rankoje. Bet aš neturė-

jau po ranka revolverio. Na, gerai, nėra ko gėbėtis. Aš einu. Kazokas nuvedė mane pas vyresnįjį. Buvo tai labai simpatiška terlė. Priimtus, riebus. Jis buvo, gal, labai geras šokėjas, o gal labai ge- ras vargonininkas. Labai mandagus.

"Kuo galiu tamistai pa- tarnauti?"

"Nežinau, man prisakė, o tamistos kazokas atvedė mane čionai."

"Tamistos vardas?"

"Aš vadinuoti..."

"A-ha! Tai tamista ta- sai?"

"Taip, aš tasai!"

Jis tarė savo adjutantui: "Nuveik jį prie tujų!"

Adjuntas atsako: "Pil- dau!" ir mostelėja karei- viams, kad mane apsupytų.

Kaip bematant atsirado keturi aniuolo sargai. Vie- nas tvirtėnis už kitą. Tada atsikreipė vyresnysis ir mane ir tarė tuo pačiu mandagu- mu:

"Gali tamista eiti. Nelai- kau." Einu aš sau praklinai. Šventai su aniuolais sargais ir man rodosi, kad tas vis- kas tiktai sapnas... Nesu- prantu nieko... Kodėl esu aš "tasai?" Kas yra "tiejai?"

Kodėl, jeigu aš esu "tasai", turiu eiti prie "tųjų?"

Aš atsikreipiau į savo sarg- us ir klausiu: "Kur vedate mane?" Bet vietoj atsakymo suteikia man du smugius į burną. Tyliai... vieną iš de- šinės, kitą iš kairės pusės... rankų muskulais... Akys žė- rėjo, lėkė kibirkštys.

Galų gale priėjome kated- ros pleciui. Žiūriu: štai stovi Endrius Olsen ir Christoe- ser ir kiti musiškiai, kurie dainavo raudoną vėliavą ir dai- navo revoliucijines dainas. Visi jie sergiami. Apart mu- sų ir kareivių nebuvo nei gyvos dvasios ant tojo ple- ciaus. Visų namų langai bu- vo uždaryti. Aš bijojau, nes maniau, kad mus suka- pos nagaikomis.

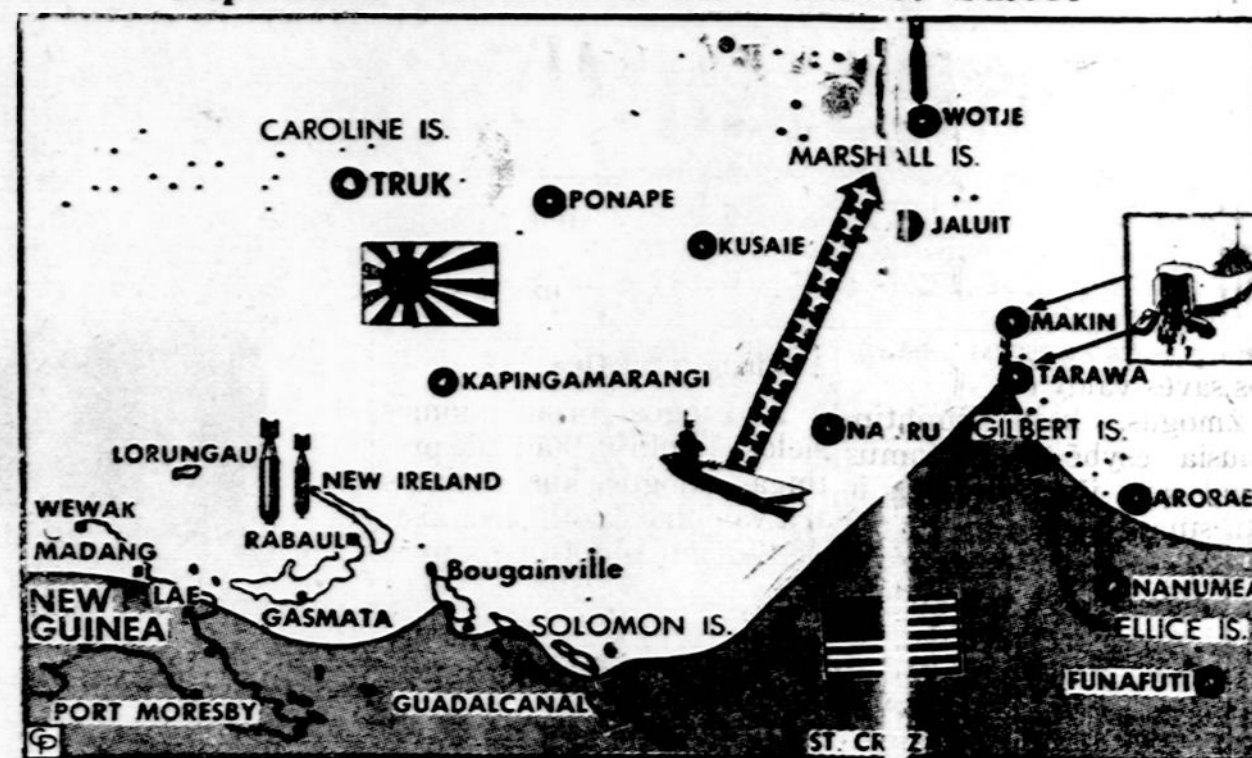
Vienok neilgai buvau ne- žinėje. Pas mus Jakutskie yra ant katedros plečiaus gana gili rinė, į ją būtų ga- lima teisingiau grabe pava- dinti. Mus sustatė visus vie- noj eilė, ant kranto tos gra- bės, su nusuktais veidais, o prieš mus atsistojo karei- viai su šautuvais... Atsikrei- piau aš į Olseną ir užklausi- au: "Endriau, ką tas reiškia?" Vienok jojo liežuvis, rodosi, kaip ir pastiręs ir tik- tai pro vieną burnos kraštą tįsta seilės... Atsikreipiau aš pas Christoeiser. Bet šitas braukė su ranka per savo kepurę lyg per plaukus, o jojo keliai dreba... Kas nors priėjo prie mūsų ir pasakė ką nors... Bet aš nieko nesu- pratau. Aš nepamenu nieko, dos, laiko tave ir šaukia tau: nematau nieko, negirdžiu tu esi musiškis, pasilik prie nieko, o tada apima mane mūsų... Aš lėdau ir lindau...

Filipinų Kvilingas

Cia matosi filipinietis Joseph Laurel, kuris parsidavė japo- nams ir jie apskelbė jį Filipinų "prezidentu." Jis čia pa- rodytas skelbiant Filipinų "nepriklausomybę," kuomet iš- tikrųjų Filipinų salos yra japonų užimtos. Tai yra Filipinų išdavikas, kvilingas.

Japonams Darosi Karšta Pacifiko Salose

Cia da vienas žemėlapis, kuris parodo, kaip Amerikos ginkluo- tos pajėgos pradėjo mušti ja- ponus Pacifiko salose. Desinėje pusėje amerikiečiai atakuoja Gil- berto grupės salas Makina ir Tarawą, o toliau į Pacifiko vidurį tuo tarpu iš lėktuvų lais- skrenda bombarduoti Wotje salą. Visos japonų bazės sprogd- amos iš visų pusių.

Mane apėmė baimė ir pasi- baurėjimas tų lavonų: bet sykiu galėjau jį sirdis, rodos, ketino plyšti. Jie vis- gi juk buvo draugai, visi mes varėme savo mažąją politi- ką, visi ejome į girtuves. O dabar gulėjo visi čia visai už nieką! Dvylika! Lengva tai pasakyti! Ir kokiais jie buvo revoliucionieriais? Teisybė sakant, mane padarė tikru revoliucionierium tiktai toji skylė ir ta naktis, kada su- šalės, netekęs kraujo iš ke- turų žaizdų, pamačiau per spragą sukeistų rankų ir ko- jų mano sustyrusių draugų tąją blizgančią padangę žvaigždę... Tamista nori ma- nęs ką nors klausyti?..."

"Man įstabu. Kokių būdu galėjai tamista pasiliuosuoti iš po dvylikos lavonų, nepa- darydamas jokios garso? Juk tai maždaug taip, lyg kad sugriautum malkų stirtą."

"Teisybė, be padarymo garso negalėjau apsieiti."

"Ir kaip neišgirdo tamista pastatytoji sargyba? O gal jos visai nebuvo? Vienok nesuprantu kaip tai galėtų nepastatyti sargybos prie nušautųjų lavonų..."

"Buvo sargyba, net du vy- rai. Vienok, rodosi, nelabai smagus dalykas sergeti nak- ties laike tryliką nušautų žmonių. Žodžiu sakant, ka- da išlindau iš savo skylės, nemačiau jokios sargybos, tiktai katedros priemenyje girdėjau ginklų žvangėjimą. Tie gerieji, mat, buvo atsi- davę prieglobai dievnamio... Slinkau kaip glautena ar žaltys iš vienos gatvės į ki- tą; ant mano laimės nesuti- kau nei vienos patrolės; miestelis tas buvo mažas, žinojau kiekvieną skylę ja- me, lyginai mano kišeniųje. Už desimtų minučių buvau šilto stubo pas gerus drau- gus. Ant rytojaus išvežė ma- ne draugai iš Jakutsko šieno vežime, lyginai kaip išvežė Bakuniną iš Bolognos. Iki kol mano žaizdos užgijo, gulėjau malune, apie 50 viorstų nuo Jakutsko. Malu- nininkas nebuvo nužudytas valdžios, jis buvo, mat, pa- garsėjęs kaip rusiškas sni- pas. Bet, jeigu tamista nori, jis buvo snipus... vienok ne valdžios, bet mūsų. Ištiesu galima net juokais leibti, kada klausaisi, kaip puikiai

is policiją ir visus genero- is už nosių vedžiojo. Tokiu udu aš atsigavau; komite- as davė man kelionę du imtu rublių ir netikrą pas- ertą ir taip perėjau kaipo yvas negyvelis per rubė- žių. Kelis mėnesius vaikio- jausi po New Yorką ir Ame- riką; vienok aš ilgėjau Eui- opos ir šiandien esu čia pas tamistą..."

"Ar timista manai čia Pa- tyžiuje apsigubti?"

"Ne, laukiu tiktai iki bis- kutį atsigausiu. O paskui grysiu tėvynėn, nes jau auk- siausias laikas..."

"Tamista! Grysi tėvy- nę? Ar tamistai neužteko dar, kad tamistą nušovė, tai dabar nori dar, kad tamistą ir pakartų?"

"Mano močiutė man visa- da du dalykų pranašavo... Mes latviai, mat, jau taip pripratę: verčiau tėvynėje kaboti, negu po svietą vėn- ravoti."

Pirkit Karo Bondus ir Stam- pas. Kas sąvaitę įdėkit į juos nemaziau kaip dešimtą savo uždarbio dalį.

TEISINGAS PATAREJAS

"Teisingas Patarėjas" aiškina daugiausia lyties ir sveikatos rei- kalus. Bet jis taip pat nušviečia ir daugybę kitų dalykų. Jis pasako beveik viską, kas žmogui reikia žinoti.

Tai yra vienintelis veikalas, kuris neužims jus laiko ilgais pasako- jimais ir nuobodžiais išvadžiojimais, bet trumpas ir aiškias žodžiais pasakys jums atvirą tiesą: kas reikia daryti, o ko nereikia, kad būtų galima be baimės naudotis gyvenimo smagumais ir nepadaryti klai- dos. "Teisingas Patarėjas" atsakys jums net į tokius klausimus, ku- rių jūs kartais nenorėtumėt ir savo gydytojo klausiti. Beveik kiek- vienas lyties klausimas jame nušviestas, beveik kiekvienas "sekretas" išaiškintas.

Štai keliatas tų klausimų, kuriuos aiškina "Teisingas Patarėjas":

Ką reikia meli ir iš kur ji pa- reina?

Kaip atsirado ir ką reiškia bučias?

Ką reikia "pirmosios nakties tei- sės," kuria seniau naudojosi kunigai ir dvarponiai?

Ką reikia šluobinis žiedas? Balta jaunosios slėbė? Jaunosios šydras? Ryžių barstymas jauniems ant gal- vų? "Medaus Mėnuo?"

Kas reikia jaunai merginai žinoti prieš išteikėjimą kad nepadaryti klai- dos?

Kokio amžiaus geriausia tekėti ir vesti?

Kas reikia žinoti pirmą naktį? Ši- to nepasako jauniems nei tėvai, nei bažnyčia, nei mokykla. O klausimas labai svarbus, nes nuo jo priklauso gyvenimo laimė ar nelaimė. Bet ką visi slepia, tą atvirai pasako "Teis- ingas Patarėjas."

Arba Gimdymo Kontrolės Klausimai. Turėt ar neturėt vaikų? Tai opiausias kiekvienos šeimos klausimas. Ir "Teisingas Patarėjas" čia pateikia įdomią informaciją.

Be to, "Teisingas Patarėjas" pasakys Jums trumpai ir aiškiai: Kaip prasidėjo pasaulis?—Is kur ir kaip atsirado žemė?—Kaip atei- rado žmogus ant žemės?—Ir daug-daug kitų įdomių dalykų.

"Teisingas Patarėjas" parašymui buvo sunaudoti tokie mokslo vei- kalai, kaip Wellso "Pasaulio Istorija," Jordano "Evolucijos Pagrin- dai," McCabe'o "Civilizacijos Evoliucija," Boelsche's "Žmogaus Evi- lucija," D-ro Gates "Sexual Truths" ir daugybė kitų. Tai kartu mo- kykla ir papuošimas namuose. Kaina \$1.50 Užsisakykit "Teisingą Patarėją."

KELEIVIS

636 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

AR ROMOS

Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠĖ KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina, kaip ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms žinioms.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia (3) Bažnyčia Mažosios Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaimo Kunigys Se- minarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina, kas tas for- mas, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiu- mis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardas iš deivito šimtmečio ir jų darai

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizic- cija ir popiežių praeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Prancūzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastys, kurios tą revoliuciją išaukė Romos bažnyčia Ispanijoj ir Meksikoj.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikėtojų lietuvų apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasiūlymai ir po- reikimai plačiai žmonijai kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavė jojo indolgentijas

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausias gais- suspažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienokį ar kitokį su- pratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tam- siningą plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veiklą perska- tyti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato, spauda aiški. Audimo viršelius, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspaus- tų kny- gos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršeliais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekantį adresu: REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuordytą kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

636 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

**LITHUANIAN
FURNITURE CO.**

**APDRAUSTI
PERKRAUS-
TTOJAI**
(Insured
Movers)

Perkraustom
čia pat ir į to-
limas vietas

Saugi priežiūra, kaina prieinama

326 BROADWAY.
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 4618

HAFFENREFFER & CO., INC.
BOSTON, MASSACHUSETTS
BREWERS SINCE 1870